

Informácie pre verejnosť

vyplývajúce z § 14 zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

A/ Informácie o zdrojoch ohrozenia okresu Nové Mesto nad Váhom

1. Ohrozenie mimoriadnymi javmi poveternostného a klimatického charakteru

a) vietor

V okrese Nové Mesto nad Váhom usmerňujú prúdenie vetrov pohoria Biele Karpaty, Malé Karpaty a Považský Inovec. V letnom období sa objavuje silný juhozápadný až juhovýchodný vietor, v zimnom období vane prevažne severozápadný až severný vietor, ktorý môže dosahovať rýchlosť 10 m/s až 20 m/s.

Vplyvom klimatických zmien sa v posledných rokoch stále častejšie objavujú silné prúdenia s vetrami dosahujúcimi v nárazoch rýchlosť až 28 m/s a viac, ktoré môžu ohrozovať zdravie a životy obyvateľstva, ničiť elektrické vedenia, strhávať strechy, vyvracať stromy. Výskyt víchrice alebo prudkého nárazového vetra je možné predpokladať i podľa skúseností z posledných rokov na celom území okresu, môžu trvať niekoľko hodín až niekoľko dní, majú teda krátkodobý až strednodobý časový faktor.

b) teplotné extrémny (horúčavy, mrazy)

Výskyt extrémne vysokých alebo nízkych teplôt v letnom a zimnom období je fenomén počasia posledných rokov. Hlavným dôvodom sú klimatické zmeny na celej planéte spojené s globálnym otepľovaním. Extrémne prejavy počasia spravidla nemajú lokálny charakter, ale takmer vždy postihujú celé územie okresu, kraja, ale aj celé územie republiky a majú spravidla dlhodobý časový faktor. Tieto extrémne prejavy počasia majú vplyv na zdravotný stav obyvateľstva, najviac ohrozené skupiny sú deti, dôchodcovia a bezdomovci.

c) búrky a prívalové dažde

Klimatické zmeny spojené s globálnym otepľovaním a znížená schopnosť krajiny zadržiavať vodu vplývajú na vznik extrémnych búrok a prívalových dažďov. Krajina zmenená ľudskou činnosťou produkuje viac tepla do atmosféry. To zintenzívňuje termodynamické prúdy v atmosfére a tvorbu ťažkých mrakov na malom území, ktoré spôsobujú lokálne búrky a prívalové dažde. Ich vznik, pri splnení určitých podmienok (napr. intenzívna ťažba lesných porastov, pestovanie riedko siatych poľnohospodárskych plodín ...) je možné predpokladať na území celého okresu. Zo skúseností z posledných rokov vyplýva, že najčastejšie boli postihnuté podhorské obce napr. Nová Bošáca, Zemianske Podhradie, Bošáca, Trenčianske Bohuslavice, Podolie, Očkov, Lubina, Moravské Lieskové. Búrky a prívalové dažde majú spravidla krátkodobý až strednodobý časový faktor. Vplyvom búrok a prívalových dažďov môže dôjsť k ohrozeniu životov a zdravia obyvateľov, majetku a životného prostredia pôsobením napr. prívalových vôd a bleskov.

d) inverzie

Všeobecne inverzia znamená obrat, resp. zvrät v rozložení teploty vzduchu v priestore. Normálne teplota vzduchu so stúpajúcou výškou klesá, ale pri inverzii je to naopak. Teplota s výškou neklesá, ale stúpa od aktívneho povrchu /zemského povrchu/ do výšky hladiny inverzie. Teplotná inverzia veľkých rozmerov /horizontálne aj vertikálne/ a tiež inverzia voľnej atmosféry sa vytvárajú zvlášť v chladnom ročnom období a môžu dosahovať výšky až cez 1 km pri rozsahu stoviek až tisícov km².

Dôležitým faktorom na vznik a udržanie sa inverzie sú veterné pomery analyzovanej lokality. Keďže v otvorenejších kotlinách, ako aj v Považskom podolí tiahnucom sa cez územie okresu zo

severovýchodu na juhozápad, sa priemerná ročná rýchlosť vetra pohybuje v intervale od 2 do 3 m.s⁻¹, je výskyt inverzií nižší ako v uzavretých dolinách s rýchlosťou vetra menej než 1 m.s⁻¹. Inverzia spravidla postihuje celé územie okresu a má strednodobý až dlhodobý časový faktor. Vplyvom inverzie je ohrozovaný zdravotný stav obyvateľov s respiračnými a srdcovocievnyimi ochoreniami.

e) hmly

Hmla je atmosférický aerosól pozostávajúci z veľmi malých kvapôčiek vody, prípadne ľadu. Hmla vzniká pri poklese teploty vzduchu pod rosný bod. Hmla dokáže veľmi podstatne znížiť dohľadnosť, o veľmi silnej hmle hovoríme pri dohľadnosti menšej ako 50 m, o slabej hmle hovoríme, ak je dohľadnosť od 500 do 1000 m. Hmla postihuje najčastejšie územie v blízkom okolí rieky Váh, v ojedinelých prípadoch môže byť postihnuté celé územie okresu. Hmla má spravidla krátkodobý až strednodobý časový faktor. Vplyvom hmľi dochádza k ohrozeniu plynulosti cestnej prepravy a vzniku dopravných nehôd na nasledujúcich cestných komunikáciách:

D-1 úsek Horná Streda - Beckov

I/61 úsek Horná Streda - Trenčianske Bohuslavice

I/54 úsek Nové Mesto nad Váhom – Moravské Lieskové

II/581 úsek Nové Mesto nad Váhom – Stará Turá

f) snehové lavíny

Na území okresu Nové Mesto nad Váhom sa nenachádzajú lavínové pásma.

g) snehové kalamity

Snehová kalamita predstavuje plošné ohrozenie spôsobené predovšetkým nepriaznivými klimatickými vplyvmi, napr. veľkým množstvom spadnutého snehu v spojení so silným vetrom. Kalamita tohto druhu potom sekundárne spôsobuje najmä veľké dopravné komplikácie, počínajúc veľkými oneskoreniami prostriedkov verejnej dopravy až po enormný nárast dopravných nehôd, popadané stĺpy elektrického rozvodu, nárast úrazov vďaka zvýšeným pádom na zem (zlomeniny), plošné poškodenia lesných porastov (plošnými polomami atď.). Snehová kalamita spravidla postihuje celé územie okresu a má krátkodobý až strednodobý časový faktor.

h) námrazy a poľadovice

Námraza a poľadovica predstavuje plošné ohrozenie spôsobené predovšetkým nepriaznivými klimatickými vplyvmi, napr. zrážkami vo forme dažďa a snehu v spojení so silným vetrom a mrazom. Kalamita tohto druhu potom sekundárne spôsobuje najmä veľké dopravné komplikácie, počínajúc veľkými oneskoreniami prostriedkov verejnej dopravy až po enormný nárast dopravných nehôd, popadané stĺpy elektrického rozvodu, nárast úrazov vďaka zvýšeným pádom na zem (zlomeniny), plošné poškodenia lesných porastov (plošnými polomami atď.). Námraza a poľadovica spravidla postihuje celé územie okresu a má krátkodobý až strednodobý časový faktor.

2. Oblasti možného ohrozenia svahovými deformáciami a seizmickou činnosťou

a) svahové deformácie - zosuvy pôdy, skál, pokles pôdy, prepady sutín (kamenné lavíny), vrátane udalostí spôsobených ľudskou činnosťou (v oblastiach postihnutých banskou činnosťou)

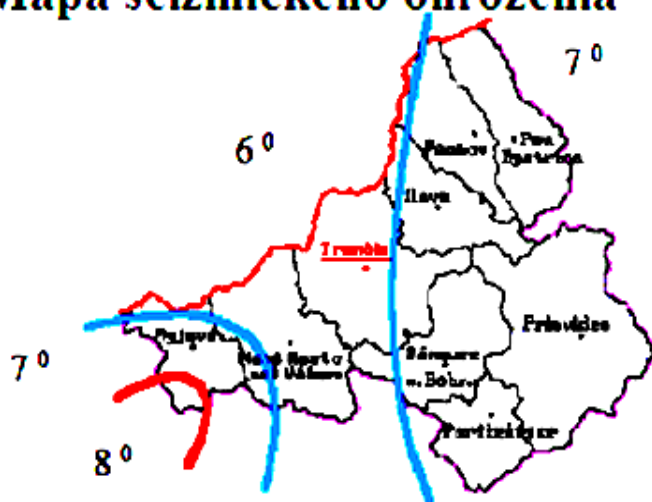
Jedným z najrozšírenejších deštruktívnych javov sú svahové deformácie - zosuvy pôdy. Príčiny zosuvov môžu byť rôzne. Na území okresu zosuvy vznikajú najčastejšie z dôvodu silnej a dlhodobej zrážkovej činnosti, na základe čoho dochádza k podmáčaniu horných vrstiev pôdy a jej nestability na nepriepustných podkladoch. Oblasti možného ohrozenia sa nachádzajú v horských a podhorských oblastiach s významnou ťažbou lesných porastov v pohorí Biele

Karpaty v katastrálnom území obcí Lubina, Moravské Lieskové, Nová Bošáca, v pohorí Malé Karpaty v katastrálnom území obcí Hrachovište a Višňové a v pohorí Považský Inovec v katastrálnom území obcí Kálnica, Hôrka nad Váhom, Hrádok, Nová Lehota, Stará Lehota. Kamenné lavíny sa v okrese nevyskytujú a územie okresu nie je postihnuté banskou činnosťou. Ohrozenie svahovými deformáciami má dlhodobý časový faktor.

b) seizmická činnosť

Väčšia časť okresu je v pásme šiesteho stupňa medzinárodnej stupnice MSK-64. Menšia juhozápadná časť okresu je v pásme siedmeho stupňa, sú to obce Stará Turá, Vaďovce, Hrachovište, Višňové, Čachtice, Častkovce, Podolie, Pobedim, Očkov ako je znázornené na priloženom obrázku. Oblasť je v súčasnosti nečinná.

Mapa seizmického ohrozenia

6. stupeň znamená silné zemetrasenie, pozorované aj mimo budov. Hýbe sa nábytok, rozbíjajú sa poháre, padajú komíny. Škody sú na tehlových stavbách pri zosuvoch pôdy, niekedy sa pozoruje zmena výšky spodnej vody.

7. stupeň znamená veľmi silné zemetrasenie citelné aj v idúcich autách. Väčšina ľudí vybieha z budov, zvonia veľké zvony. Ojedinelé škody sú aj na železobetónových budovách, na voľnej hladine vody sa tvoria vlny. Seizmická činnosť má krátkodobý časový faktor.

3. Oblasti možného ohrozenia povodňami, oblasti možného ohrozenia v prípade porušenia vodnej stavby

a) povodne

Okamžitý vodný stav všetkých tokov v okrese (okrem rieky Váh) závisí od množstva dažďových zrážok v určitom časovom úseku spadnutých na území okresu, je to dané tým, že pramena na území okresu a dĺžka ich toku je relatívne krátka. Všetky toky v horných úsekoch (bližšie k prameňu) sú neregulované a zarastajú náletovou vegetáciou, čo spôsobuje zmenu ich toku. V obciach zasa prietokom bránia stavby a mostíky v riečisku. Vzduťím hladín tokov sa dvíha aj hladina spodnej vody ohrozujúca stavby, objavujú sa tiež prieniky v ochranných hrádzach, ktorým tak hrozí rozrušenie. Povodne hrozia aj mimo tokov z úžľabín a strání, nedajú sa však s predstihom predpovedať. Systém automatizovaného monitorovania a predpovedí už dokáže včas určiť nebezpečenstvo prívalových dažďov, ale nedá sa presne určiť miesto ich vyliatia.

V zmysle povodňových máp Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. Banská Štiavnica sú povodňami na území okresu Nové Mesto nad Váhom ohrozené zastavané územia obcí Nová Bošáca, Zemianske Podhradie, Bošáca, Trenčianske Bohuslavice vodným tokom Bošáčka;

zastavané územia obcí Moravské Lieskové, Dolné Srnie a mesto Nové Mesto nad Váhom- m.č. Mnešice vodným tokom Klanečnica; zastavané územia obcí Lubina, Bzince pod Javorinou vodným tokom Kamečnica; zastavané územia mesta Stará Turá a obce Vad'ovce vodným tokom Trstie, zastavané územia obcí Hrachovište, Višňové a Čachtice vodným tokom Jablonka.

Ohrozenie povodňami však nie je možné vylúčiť ani na ostatných vodných tokoch. V povodňových mapách nie je vyhodnotené ohrozenie na vodných tokoch prameniach v pohorí Považský Inovec, z nedávnej minulosti však boli zaznamenané povodne aj na vodných tokoch Rybnický potok ohrozujúci zastavané územie obce Kočovce - m.č. Rakofuby, Kálnický potok ohrozujúci zastavané územie obcí Kálnica a Kočovce - m.č. Beckovská Vieska, Hôrčanský potok ohrozujúci zastavané územie obce Hôrka nad Váhom - m.č. Malá Hôrka, a Hrádocký potok ohrozujúci zastavané územie obce Hrádok. Časové faktory ohrozenia povodňami môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach krátkodobé až dlhodobé.

b) vodné stavby nachádzajúce sa na území okresu

Na území okresu Nové Mesto nad Váhom sú dislokované vodné nádrže Dubník I. a Dubník II., ktoré sú z hľadiska technicko-bezpečnostného dohľadu zaradené do III kategórie vodných stavieb, nachádzajú sa na potoku Kostolník na rozhraní okresov Myjava a Nové Mesto nad Váhom. Hrádza nádrže Dubník I. je vzdialená cca 2 km od obce Kostolné v okrese Myjava. Sústava nádrží má úžitkový objem 141 tisíc m³ v nádrži Dubník I. a 203 tisíc m³ v nádrži Dubník II. Hrádza Dubník I. je zemná sypaná s korunou dĺžky 126 m a šírky 6m. Výška nad terénom je 9,16 m. Hrádza Dubník II. je zemná a je súčasťou telesa štátnej cesty, od ktorého je oddelená manipulačnou lavičkou. Výška nad terénom je 15,8 m. Kóta koruny je 265,6 m, jej dĺžka je 235 m a šírka 10,5 m. Existencia a prevádzka diela nepredstavuje ohrozenie pre žiadnu obec okresu Nové Mesto nad Váhom, ohrozená je obec Kostolné v okrese Myjava.

c) vodné stavby nachádzajúce sa na území iného okresu ohrozujúce územie okresu Nové Mesto nad Váhom

Územie okresu je ohrozené vodnou stavbou Liptovská Mara, ktorá je dislokovaná v okrese Liptovský Mikuláš. Z hľadiska technicko-bezpečnostného dohľadu je zaradená do I kategórie vodných stavieb.

V zmysle „Kompletnej dokumentácie výpočtu prielomovej vlny“ vypracovanej STU v Bratislave, Stavebná fakulta po rozrušení hrádze VS dosiahne prielomová vlna územie okresu Nové Mesto nad Váhom za 15 hodín a 27 minút. Výška hladiny prielomovej vlny sa podľa šírky údolia bude pohybovať od 3,2 m v Trenčianskych Bohuslaviciach až po 0,6 m v Kočovciach. Rýchlosť prúdenia vody tiež v závislosti od šírky údolia bude od 3,0 m.s-1 v Trenčianskych Bohuslaviciach až po 0,3 m.s-1 v Hornej Strede.

Ohrozených je celkom 11 obcí v okolí Váhu:

NÁZOV VODNEJ STAVBY	OHROZENÉ OBYVATELSTVO /približné počty/	OHROZENÉ OBCE
Liptovská Mara	5485	Beckov, Brunovce, Horná Streda, Hôrka n.V., Hrádok, Kočovce, Nová Ves n.V., Pobeďim, Potvorice, Považany, Trenčianske Bohuslavice

Po rozrušení VS bude na území okresu pôsobiť prielomová vlna, ktorá bude spôsobovať deštrukčné škody na budovách a infraštruktúre okresu svojou kinetickou energiou:

- železničná trať Bratislava – Žilina, celý úsek v okrese v dĺžke cca 21 km,
- železničné stanice : Trenčianske Bohuslavice, Nové Mesto nad Váhom, Považany, Brunovce, Horná Streda,
- dôležité cestné komunikácie: diaľnica D1 od Beckova po Hornú Stredu, cesta I/61 od Tr.

Bohuslavíc po Brunovce

- cestné mosty: pri Beckove a v Hornej Strede D1/E75/, v Novom Meste nad Váhom /515/, v Trenčianskych Bohuslaviciach, Novom Meste nad Váhom, Považanoch, Potvoriciach, Brunovciach, Hornej Strede (mosty nad derivačným kanálom 15t),
- vodné diela: Elektráreň Nové Mesto nad Váhom a el. rozvodňa, Elektráreň Horná Streda,
- ostatné objekty: priem. areál Hydrostav pri Tr. Bohuslaviciach, Rakoľuby, Horná Streda, Pobedim, PD Kočovce, Nová Ves nad Váhom, Hôrka nad Váhom, Hrádok, Považany, Potvorice, Brunovce, ČOV Zelená voda, Nové Mesto nad Váhom, čerpacie stanice pohonných hmôt Tr. Bohuslavice, Nové Mesto nad Váhom.

Následným ohrozujúcim faktorom bude dlhodobé plošné zaplavenie postihnutého územia a s tým spojené ohrozenie postihnutého obyvateľstva a životného prostredia kontaminovanou vodou nebezpečnými chemickými a biologickými látkami (rozklad uhynutých živočíchov, chemické látky, odpadové vody z ČOV a septikov...). Časové faktory ohrozenia porušením vodnej stavby Liptovská Mara môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach strednodobé až dlhodobé.

4. Oblasti možného ohrozenia požiarimi a výbuchmi

a) lesné požiare

Možnosť vzniku veľkých lesných požiarov je možné predpokladať v zalesnenom teréne pohorí Biele Karpaty, Malé Karpaty a Považský Inovec. Vzhľadom k štruktúre drevín, kde prevládajú listnaté, je predpoklad šírenia požiaru po zemi, ktorý je z hľadiska likvidácie ľahšie zvládnuteľný. Pri požiaroch ihličnatých porastov je predpoklad šírenia požiarov korunami stromov a ich likvidácia je zložitejšia.

Požiarimi lesných porastov sú najviac ohrozené časti katastrálnych území obcí Kalnica, Modrová, Nová Lehota a mesta Stará Turá nachádzajúcich sa v blízkosti turistických chodníkov, rekreačných stredísk a chatových oblastí, ako i okolie železničných tratí. Na území okresu sa nenachádzajú miesta so zvýšeným výskytom požiarov.

Časové faktory ohrozenia lesnými požiarimi môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach krátkodobé až dlhodobé.

b) požiare a výbuchy vo výrobných podnikoch vyplývajúce z povahy ich činnosti

Veľké požiare hrozia všade, kde sa vo veľkom skladujú farbivá, riedidlá, pohonné hmoty, textilné syntetické materiály, drevo, uhlie, plyn, gumárenské výrobky, múka, cukor, obilie, slama, krmné zmesi, papier, atď. Okrem požiaru je možné aj sekundárne ohrozenie vznikom dusivých, dráždivých a toxických splodín horenia. Na území okresu sa nenachádza výrobný podnik, kde sa vo významnej miere manipuluje s horľavinami a výbušnými látkami. Potenciálnu hrozbu požiaru a výbuchu predstavujú čerpacie stanice pohonných látok:

OMV	Nové Mesto nad Váhom	Trenčianska 2329/44
LUKOIL	Nové Mesto nad Váhom	Malinovského 43
Benzinol	Nové Mesto nad Váhom	Podjavorinskej 2619/13
Diesel AGV	Nové Mesto nad Váhom	Banská ul. 6
French	Nové Mesto nad Váhom	Trenčianska 19
Metalex Steel	Stará Turá	Mýtňa
OMV	Hrádok D1	
LUKOIL	Hrádok D1	
Benzinol	Trenčianske Bohuslavice	
Jurki	Vaďovce	

Časové faktory ohrozenia požiarom a výbuchmi v čerpacích staniciach môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach krátkodobé až strednodobé.

5. Oblasti možného ohrozenia všetkými druhmi dopravy

a) cestná doprava (nebezpečné a rizikové úseky cestných komunikácií)

Základom cestnej siete je diaľnica D-1 v úseku **Horná Streda – Beckov**, ktorá je súčasťou Pan - Európskeho koridoru Terst – Bratislava -Užhorod . Významná trasa spájajúca sídla Slovenskej republiky z juhu na sever je cesta I. triedy I/61 (**Bratislava - Žilina - Košice**). Táto cesta tvorí základný skelet, ku ktorému sú pripojené ostatné cesty I. až III. triedy. Dĺžka najviac zaťažených cestných komunikácií okresu Nové Mesto nad Váhom je nasledovná :

D-1 Horná Streda - Beckov cca **24 km**

I/61 Horná Streda - Trenčianske Bohuslavice cca **26 km**

I/54 Nové Mesto nad Váhom – Moravské Lieskové – ŠH cca **15 km**

II/581 Nové Mesto nad Váhom – Stará Turá cca **12 km**

Oblasti ohrozené cestnou dopravou v okrese Nové Mesto nad Váhom tvoria obce, ktorých katastrálnym územím vedú najfrekventovanejšie cestné siete:

D-1 ohrozuje obce Beckov, Kočovce, Nová Ves nad Váhom, Hôrka nad Váhom, Hrádok, Lúka, Horná Streda

I/61 ohrozuje obce Nové Mesto Nad Váhom, Horná Streda, Brunovce, Potvorice, Považany

I/54 ohrozuje obce Nové Mesto Nad Váhom, Moravské Lieskové

II/581 ohrozuje obce Nové Mesto nad Váhom , Bzince pod Javorinou, Stará Turá.

Haváriami pri cestnej doprave sú v prvom rade ohrozované životy a zdravie jej účastníkov. V prípade havárie motorových vozidiel prepravujúcich nebezpečné látky môže dochádzať k ohrozeniu osôb, majetku a životného prostredia v blízkosti ciest únikom nebezpečných látok prípadne požiarom alebo výbuchom.

Časové faktory ohrozenia cestnou dopravou môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach krátkodobé až strednodobé.

b) železničná doprava (nebezpečné a rizikové úseky železničných tratí)

Okresom Nové Mesto nad Váhom prechádza hlavná železničná trať č. 120, modernizovaná pre traťovú rýchlosť 160km/h **Bratislava – Košice**, v úseku **Horná Streda - Trenčianske Bohuslavice** v celkovej dĺžke 21 km. Táto dopravná tepna je elektrifikovaná.

Železničná trať menšieho významu:

Nové Mesto nad Váhom - Myjava - Vrbovce z východu na sever.

Trať je jednokoľajová obsluhovaná motorovou trakciou.

Oblasti ohrozené železničnou dopravou v okrese Nové Mesto nad Váhom tvoria obce, ktorých katastrálnym územím vedie najfrekventovanejšia železničná trať č.120:

Horná Streda, Brunovce, Potvorice, Považany, Nové Mesto nad Váhom, Trenčianske Bohuslavice.

Rizikové úseky na uvedenej trati sú železničné stanice Nové Mesto nad Váhom, Trenčianske Bohuslavice, Horná Streda, Brunovce, Považany a železničný tunel Turecký vrch (1775 m) v medzistaničnom úseku Nové Mesto nad Váhom – Trenčianske Bohuslavice.

Haváriami pri železničnej doprave sú v prvom rade ohrozované životy a zdravie jej účastníkov. V prípade havárie vlakových súprav prepravujúcich nebezpečné látky môže dochádzať k ohrozeniu osôb, majetku a životného prostredia v blízkosti železničných tratí a staníc únikom nebezpečných látok prípadne požiarom alebo výbuchom.

Časové faktory ohrozenia železničnou dopravou môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach krátkodobé až strednodobé.

c) letecká doprava

V okrese Nové Mesto nad Váhom sú zdrojmi ohrozenia leteckými haváriami koridory civilnej leteckej dopravy smer juhovýchod - severozápad a letisko Piešťany. V koridore sa nachádzajú obce Nové Mesto nad Váhom, Bzince p. Javorinou, Lubina, Stará Turá, Čachtice, Podolie, Pobedim, Očkov, Častkovce, Považany, Potvorice, Brunovce, Horná Streda, Modrová, Modrovka, Lúka, Hrádok, Hôrka nad Váhom, Nová Ves nad Váhom, Kočovce, Beckov.

Haváriami pri leteckej doprave sú ohrozované životy a zdravie jej účastníkov ale i osôb nachádzajúcich sa v koridore civilnej leteckej dopravy i mimo neho. Ohrozované je aj celé obývané územie s infraštruktúrou a životným prostredím.

Časové faktory ohrozenia leteckou dopravou môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach krátkodobé až strednodobé.

d) nehody lanových dráh

V okrese Nové Mesto nad Váhom sa nenachádzajú lanové dráhy.

e) nehody lodnej dopravy

V okrese Nové Mesto nad Váhom sa nevykonáva lodná doprava.

f) nehody produktovodov, plynovodov, prečerpávacích staníc a pod.

Územím okresu neprechádza tranzitný ropovod ani plynovod.

Lokálne môže dôjsť k poruche niektorej rozvodnej siete, čo spôsobí dočasný nedostatok dodávanej komodity.

6. Oblasti možného ohrozenia únikom nebezpečnej látky vyplývajúce z charakteristiky nebezpečných látok

a) jadrové zariadenia

Územie okresu Nové Mesto nad Váhom môže byť ohrozované rádioaktívnym žiarením z poškodenej elektrárne v Jaslovských Bohuniciach. Pri prevádzke JZ vznikajú rádioaktívne látky, ktoré môžu v prípade prevádzkovej udalosti spojenej s porušením bariér na ich zadržanie, ohroziť pracovné alebo životné prostredie. Zariadenia sú preto projektované a vybudované tak, aby v prípade poruchy zapracovali bezpečnostné systémy, ktoré eliminujú a obmedzia úniky rádioaktívnych látok z primárneho okruhu do priestorov elektrárne alebo do okolitého životného prostredia. V prípade zlyhania funkcie všetkých bezpečnostných systémov však môže dôjsť k úniku rádioaktívnych látok mimo priestory elektrárne a k vzniku rádioaktívnej stopy a následne významnej kontaminácii obyvateľstva životného prostredia (pôdy, vodných plôch, budov, ciest, lesov, vegetácie, živočíchov), potravinového reťazca, krmív, zdrojov pitnej vody.

Časové faktory ohrozenia haváriou jadrového zariadenia môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach strednodobé až dlhodobé.

Ohrozenie územia okresu z JZ Jaslovské Bohunice – 21 km polomer

NÁZOV OBJEKTU	POČET OHROZENÝCH OBYVATEĽOV	OBCE V OHROZENOM PRIESTORE	DRUH OHROZENIA
Jadrové zariadenie Jaslovské Bohunice	6824	Častkovce, Horná Streda, Podolie, Očkov, Pobedim, Modrovka, Modrová	žiarenie

b) stacionárne zdroje nebezpečných látok

Územie okresu môže byť ohrozené únikom nebezpečných látok zo stacionárnych zdrojov ohrozenia a to podnikmi, ktoré pri svojej činnosti skladujú alebo manipulujú s nebezpečnými látkami. Na území okresného mesta sú to podniky ALFA FROST s.r.o. a Technické služby NMnV (zimný štadión) - tieto pri svojej činnosti používajú amoniak (NH₃). V katastrálnom území obce Beckov sa nachádza distribučný sklad obchodného reťazca TESCO (DC TESCO Beckov), ktorý taktiež pri svojej činnosti používa amoniak (NH₃).

Amoniak (čpavok) je bezfarebný, veľmi dráždivý plyn s charakteristickým ostrým zápachom. Prítomnosť amoniaku v ovzduší v množstvách viac ako 50 ppm má dráždivé a leptavé účinky. Akútna otrava sa prejavuje pálením a slzením očí a podráždením nosa a hrdla so záchvatmi dráždivého kašľa. Po masívnej inhalácii môže vzniknúť bronchospasmus s obštrukciou dýchacích ciest a s prechodným zastavením dýchania. Pri dlhšom pobyte v priestore s vyššími koncentraciami vzniká pľúcny edém. Únikom amoniaku z prevádzky ALFA FROST s.r.o. môže dôjsť k ohrozeniu cca 750 osôb, únikom amoniaku z prevádzky zimného štadióna môže dôjsť k ohrozeniu cca 300 osôb, obyvateľov a návštevníkov mesta Nové Mesto nad Váhom. Únikom amoniaku z prevádzky DC TESCO Beckov môže dôjsť k ohrozeniu cca 1350 osôb, obyvateľov a návštevníkov obcí Beckov, Kočovce, Kálnica.

Časové faktory ohrozenia stacionárnymi zdrojmi môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach krátkodobé až strednodobé.

c) preprava nebezpečných látok

Územie okresu je ohrozené prepravami nebezpečných látok po cestných komunikáciách, najexponovanejšou cestnou trasou je Bratislava – Žilina, kde sa v minulom období prepravilo celkom 4 tis. ton všetkých nebezpečných látok ročne.

Sporadicky sa uskutočnila preprava aj vedľajšou cestnou trasou v smere Nové Mesto nad Váhom – Stará Turá. Najviac sa prepravilo etylénu a chlóru. Dĺžka najviac zaťažených cestných komunikácií z hľadiska prepravy NL územím okresu Nové Mesto nad Váhom je nasledovná :

D-1 Horná Streda - Beckov cca **24 km**

I/61 Horná Streda - Trenčianske Bohuslavice cca **26 km**

Najexponovanejšou železničnou trasou je Bratislava – Žilina, kadiaľ sa v minulosti prepravilo celkom 25 tis. ton nebezpečných látok ročne. Najviac sa prepravilo metanolu a kyseliny octovej.

Z hľadiska prepravy NL je najviac zaťaženou železničnou traťou na území okresu trať č. 120 Bratislava – Košice v úseku **Horná Streda - Trenčianske Bohuslavice** v celkovej dĺžke **21 km**.

Časové faktory ohrozenia prepravami nebezpečných látok môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach krátkodobé až strednodobé.

7. Oblasti možného ohrozenia vznikom chorôb a epidémií

a) ochorenia ľudí (riziko vzniku chorôb, epidémií a pandémie)

Okres Nové Mesto nad Váhom môže byť postihnutý šírením infekčných chorôb akými sú chrípka, vtáčia chrípka, SARS a ďalšie. Prenos vírusových ochorení je najčastejšie z chorého človeka vzdušnou cestou a to najmä pri dýchaní, kýchaní, kašľaní a nepriamo aj kontaminovanými predmetmi. Vírus infikuje bunky sliznice dýchacieho traktu. Šírenie prebieha najrýchlejšie v miestach s väčšou kumuláciou osôb, ako sú predškolské a školské zariadenia, hromadné dopravné prostriedky, väčšie pracovné kolektívy. Priestory zvýšeného epidemického ohrozenia nie sú na území okresu evidované.

Časové faktory ohrozenia vznikom chorôb a epidémií môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach strednodobé až dlhodobé.

b) ochorenia zvierat (identifikácia fariem, kde môže dôjsť k masívnemu ochoreniu zvierat)

Chov hospodárskych zvierat má v posledných rokoch na území okresu klesajúcu tendenciu. Poľnohospodárske podniky, ktoré sa zaoberajú živočíšnou výrobou sa zameriavajú na chov hovädzieho dobytku. Chov ošípaných zachováva už len nevýznamný počet poľnohospodárov. V chove oviec je zaznamenaný nepatrný progres vďaka malým rodinným farmám. Obmedzením živočíšnej výroby v poľnohospodárstve došlo i k zníženiu výskytu prenosných ochorení zvierat a šíreniu rozsiahlych nákaz. Z prenosných ochorení zvierat je možné predpokladať výskyt ochorení hlavne u hovädzieho dobytku a to napr. Bovinná spongiformná encephalopatia (BSE), nazývaná tiež „choroba šialených kráv“. Klasický mor ošípaných (KMO) je vírusové ochorenie, ktoré sa obmedzuje len na jeden druh zvierat. Postihuje ošípané a diviaky, ktoré sú prirodzeným hostiteľom vírusu. Vznik slintačky a krívačky (SLAK) - nákaza sa šíri priamym stykom chorých zvierat so zdravými, ako aj nepriamo prostredníctvom živých prenášačov a rôznych materiálov a predmetov, s ktorými prišli choré zvieratá do styku. Z neživých prenášačov majú najväčší význam dopravné prostriedky všetkého druhu, mlieko a mliečne výrobky, hnoj, močovka, časti odevu, obuvi a podobne. Výskyt uvedených ochorení vo zvýšenej miere nebol na území okresu v minulom období zaznamenaný.

Časové faktory ohrozenia vznikom ochorenia zvierat môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach strednodobé až dlhodobé.

c) ochorenia rastlín, zamorenie škodcami

Ochorenia rastlín a zamorenie škodcami sa v okrese nevyskytujú.

8. Oblasti možného ohrozenia inými druhmi mimoriadnych udalostí

a) Oblasti ohrozené rizikami technogénneho charakteru (elektrárne – výpadky elektriny, poruchy telekomunikačných služieb, poštových služieb a pod.)

V dôsledku zlyhania zásobovania elektrickou energiou môže byť znehodnotené veľké množstvo výrobkov a surovín skladovaných v mraziarňach a chladiarňach (mäso, mlieko, cukrárenská produkcia).

Odstavením vetrania, resp. klimatizácie dôjde k hromadnému úhynu hospodárskych zvierat vo veľkochovoch (hydina) a ďalej k epizootickému ohrozeniu.

Odstavením technologického zariadenia vzniknú škody na surovinách v potravinárskych závodoch.

Výpadok elektrickej energie znemožní aj chod monitorovacích a ochranných zariadení a zariadení slúžiacich na varovanie a vyrozumenie.

Požiarom môže dôjsť k narušeniu zariadení a skladovacích obalov, tým k úniku nebezpečných látok, k podpore požiaru a k výpadku elektrickej energie.

Časové faktory ohrozenia rizikami technogénneho charakteru môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach krátkodobé až dlhodobé.

b) Oblasti ohrozené rizikami sociogénneho charakteru (oblasti ohrozené teroristickými útokmi chemického alebo biologického charakteru – špecifikácia a vytypovanie ohrozených priestorov a objektov, miesta s výskytom veľkého počtu ľudí)

Časové faktory ohrozenia rizikami sociogénneho charakteru môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach krátkodobé až dlhodobé.

c) Oblasti ohrozené rizikami environmentálneho charakteru (znečisťovanie povrchových a podzemných vôd, ovzdušia a pod.)

Na území okresu sa nenachádzajú subjekty produkujúce splodiny spôsobujúce významné znečistenie ovzdušia (spaľovne, chemický priemysel).

Skládky tuhého komunálneho odpadu lokálneho charakteru, ktoré môžu byť zdrojom znečistenia podzemných vôd sú prevádzkované v Novom Meste nad Váhom m.č. Mnešice a v obci Lubina.

d) Oblasti ohrozené možnou kumuláciou rôznych druhov mimoriadnych udalostí

Za oblasti ohrozené kumuláciou rôznych druhov mimoriadnych udalostí možno považovať územia okresu, ktoré sú ohrozované z viacerých zdrojov ohrozenia. Vznik mimoriadnej udalosti z jedného zdroja môže následne vyvolať reťazovú reakciu a vznik MU v ďalších zdrojoch ohrozenia.

Časové faktory ohrozenia kumuláciou rôznych druhov mimoriadnych udalostí môžu byť v závislosti na konkrétnych podmienkach strednodobé až dlhodobé.

Oblasti, v ktorých je predpoklad kumulovania rôznych druhov ohrozenia v okrese Nové Mesto nad Váhom:

- I/ KUMULÁCIA MU - zemetrasenie, havária JEZ Jaslovské Bohunice, rádioaktívne zamorenie, porušenie budov, výpadok energetických sietí, vznik epidémií. Ohrozené obce Častkovce, Horná Streda, Podolie, Očkov, Pobedim, Modrovka, Modrová.
- II/ KUMULÁCIA MU - zemetrasenie, únik NL (amoniak), porušenie budov, výpadok energetických sietí, vznik epidémií. Ohrozené obce Nové Mesto nad Váhom, Beckov, Kočovce, Kálnica.
- III/ KUMULÁCIA MU - povodne (záplavy), zosuvy pôdy, porušenie budov, výpadok energetických sietí, znečistenie podzemných a povrchových vôd, vznik epidémií. Ohrozené celé územie okresu.

- IV/ KUMULÁCIA MU - porušenie vodnej stavby (Liptovská Mara), porušenie budov, výpadok energetických sietí, znečistenie podzemných a povrchových vôd, vznik epidémií. Ohrozené obce Beckov, Brunovce, Horná Streda, Hôrka n.V., Hrádok, Kočovce, Nová Ves n.V., Pobedim, Potvorice, Považany, Trenčianske Bohuslavice

B/ Informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti, plnenie úloh a opatrení po vzniku mimoriadnej udalosti

Územie okresu Nové Mesto nad Váhom môže byť ohrozované viacerými mimoriadnymi udalosťami, najmä :

- záplavovou vlnou z rozrušenej vodnej stavby Liptovská Mara,
- únikom rádioaktívnych látok z jadrového zariadenia AE Jaslovské Bohunice,
- povodňami a záplavami,
- únikom nebezpečných látok zo stacionárnych zdrojov ohrozenia,
- únikom prepravovaných nebezpečných látok pri železničnej a cestnej doprave,
- leteckou dopravou,
- zemetrasením.

Ohrozenie záplavovou vlnou z rozrušenej vodnej stavby Liptovská Mara

Ohrozené obce:

Beckov, Brunovce, Horná Streda, Hôrka nad Váhom, Hrádok, Kočovce, Nová Ves nad Váhom, Pobedim, Potvorice, Považany, Trenčianske Bohuslavice

Záplavová vlna z rozrušenej vodnej stavby Liptovská Mara svojim rozsahom predstavuje ohrozenie veľkého územia Slovenskej republiky, postihnuté by boli územia všetkých okresov pod vodnou stavbou Liptovská Mara cez ktoré preteká rieka Váh. Prvotnými ohrozujúcimi faktormi záplavovej vlny sú výška a rýchlosť prielomovej vlny a sekundárnymi množstvo a doba zotrvania záplavovej vody na území. Charakteristická je kumulácia mimoriadnych udalostí následkom záplavovej vlny napr.: porušenie budov, zosuvy pôdy, výpadok energetických sietí, poškodenie a znefunkčnenie komunikácií, znečistenie podzemných a povrchových vôd, vznik epidémií Ochranné opatrenia je potrebné plánovať s ohľadom na uvedené faktory.

Ochrana životov, zdravia a majetku ohrozeného obyvateľstva bude prednostne zabezpečovaná evakuáciou do neohrozených priestorov v rámci vlastnej obce (Beckov, Kočovce, Nová Ves nad Váhom, Hôrka nad Váhom, Hrádok, Trenčianske Bohuslavice) alebo do neohrozených obcí okresu (Považany, Potvorice, Brunovce, Pobedim, Horná Streda). Vzhľadom na rozsah mimoriadnej udalosti plánuje okresný úrad dlhodobú evakuáciu nad 72 hodín.

Do záchranných prác budú zapojené sily a prostriedky pôsobiace na území okresu: prvky IZS, jednotky CO obcí a okresu, jednotky dobrovoľnej požiarnej ochrany, na základe rozhodnutia predsedu krízového štábu OÚ vecné prostriedky právnických osôb a fyzických osôb, fyzické osoby. Na zvládnutie úloh pri ochrane životov, zdravia a majetku ohrozeného obyvateľstva pri mimoriadnej udalosti (katastrofy) tohto rozsahu bude potrebné vyžadovať sily a prostriedky ozbrojených síl SR i medzinárodnej pomoci.

Ohrozenie únikom rádioaktívnych látok z jadrového zariadenia AE Jaslovské Bohunice

Ohrozené obce:

Častkovce, Horná Streda, Pobodim, Podolie, Očkov, Modrová ,Modrovka

Opatrenia sa pri udalostiach v jadrovom zariadení plánujú pre:

- obdobie ohrozenia,
- skorú fázu,
- prechodnú fázu,
- neskorú fázu.

Opatrenia v období ohrozenia sú najmä:

- a) vyznamenie osôb činných pri riešení udalosti a príprava varovania obyvateľov,
- b) príprava na prípadné uskutočnenie neodkladných opatrení v skorej fáze oblasti ohrozenia,
- c) informovanie verejnosti o opatreniach v období ohrozenia

Neodkladné opatrenia v skorej fáze sú najmä:

- a) varovanie obyvateľstva a vyznamenie osôb činných pri riešení následkov mimoriadnej udalosti,
- b) monitorovanie radiačnej situácie,
- c) regulácia pohybu osôb,
- d) [ukrytie](#) a ochrana v budovách,
- e) jódová profylaxia,
- f) [evakuácia](#) osôb,
- g) používanie prostriedkov individuálnej ochrany a prostriedkov ochrany povrchu tela,
- h) čiastočná hygienická očista osôb a vecí,
- i) zákaz spotreby nechránených potravín, vody a krmív.

Následné opatrenia v prechodnej a neskej fáze sú najmä:

- a) regulácia spotreby potravín, vody a krmív rádioaktívne kontaminovaných,
- b) regulácia pohybu osôb,
- c) prechodné presídlenie alebo trvalé presídlenie podľa vyhodnotenia aktuálnej radiačnej situácie a prognózy jej vývoja, dekontaminácia postihnutého územia

Do záchranných prác budú zapojené sily a prostriedky pôsobiace na území okresu(obce): záchranné zložky IZS, útvary Policajného zboru, jednotky CO obcí a okresu, jednotky dobrovoľnej požiarnej ochrany, na základe rozhodnutia predsedu krízového štábu okresného úradu (obce) právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia, fyzické osoby.

Na zvládnutie úloh pri ochrane životov, zdravia a majetku ohrozeného obyvateľstva pri mimoriadnej udalosti tohto rozsahu je predpoklad, že bude potrebné vyžadovať sily a prostriedky ozbrojených síl SR i medzinárodnej pomoci.

Vzhľadom na rozsah mimoriadnej udalosti plánuje okresný úrad dlhodobú evakuáciu nad 72 hodín do vopred určených priestorov a po vopred určených trasách:

<u>Obec:</u>	<u>Do obce:</u>
Horná Streda, Pobedim, Podolie, Očkov	- Nové Mesto nad Váhom
Modrovka	- Nová Bošáca
Modrová	- Beckov, Kálnica
Častkovce	- Malé Hoste, Pochabany, Veľké Hoste, Libichava, Haláčovce, Otrhánky (okr. Bánovce n. Bebravou)

- a) *pri bezprostrednom nebezpečenstve vzniku mimoriadnej udalosti* ako predbežné ochranné opatrenie - pokiaľ sa predpokladá šírenie rádioaktivity na územie okresu
- b) *po vzniku mimoriadnej udalosti* - v nadväznosti na ďalšie opatrenia, pokiaľ sa na území okresu usadilo nebezpečné množstvo rádioaktívnych látok.

Ohrozenie povodňami a záplavami

Ohrozené obce:

Nová Bošáca, Bošáca, Trenčianske Bohuslavice, Moravské Lieskové, Dolné Srnie, Nové Mesto nad Váhom, Lubina, Bzince pod Javorinou, Stará Turá, Vaďovce, Hrachovište, Višňové a Čachtice (V zmysle povodňových máp Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. Banská Štiavnica)

Povodňové záchranné práce sa vykonávajú na záchranu životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva a životného prostredia v čase nebezpečenstva povodne, počas povodne a po povodni na povodňou ohrozených územiach a na povodňou zaplavených územiach.

Povodňové záchranné práce riadi obec alebo okresný úrad podľa osobitného predpisu. Vykonávanie zásahov povodňových záchranných prác riadi okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru do času, kým riadenie neprevezme obec alebo okresný úrad.

Povodňovými záchrannými prácami ďalej sú:

- a) hlásna povodňová služba,
- b) ochrana a zachraňovanie majetku vrátane prípadného predčasného zberu úrody ohrozenej povodňou,
- c) odsun nebezpečných látok z predpokladaného dosahu záplavy územia povodňou,
- d) provizórne dopravné sprístupnenie oblasti, ktorá bola povodňou odrezaná, vrátane výstavby provizórnych mostných objektov alebo lávok,
- e) ochrana vodných zdrojov a rozvodov pitnej vody, elektrickej energie, plynu a telekomunikačných sietí pred poškodením povodňou,
- f) evakuácia,
- g) dezinfekcia studní, žump, obytných priestorov a odvoz a zneškodňovanie uhynutých zvierat a iných odpadov,
- h) zabezpečenie verejného poriadku na území postihnutom povodňami,

- i) odstraňovanie naplavenín z domov a z iných objektov, verejných priestranstiev a z komunikácií,
- j) zabezpečovanie poškodených stavieb proti zrúteniu alebo ich asanácia,
- k) iné práce na záchranu životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva a životného prostredia vykonané na príkaz obce, orgánu ochrany pred povodňami počas III. stupňa povodňovej aktivity alebo na príkaz okresného úradu, okresného úradu v sídle kraja alebo obce podľa osobitného predpisu počas mimoriadnej situácie.

Do záchranných prác budú zapojené sily a prostriedky pôsobiace na území okresu(obce): záchranné zložky IZS, útvary Policajného zboru, jednotky CO obcí a okresu, jednotky dobrovoľnej požiarnej ochrany, na základe rozhodnutia predsedu krízového štábu okresného úradu (obce) právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia, fyzické osoby.

Ohrozenie únikom nebezpečných látok zo stacionárnych zdrojov ohrozenia

Ohrozené obce:

Nové Mesto nad Váhom (ALFA FROST s.r.o., Technické služby NMnV- zimný štadión), Beckov, Kočovce, Kálnica (DC TESCO Beckov).

Ochrana obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti sporej s ich únikom bude zabezpečovaná vykonávaním protichemických opatrení v zmysle § 3 vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok.

Pri únikoch nebezpečných látok je plánovaná krátkodobá evakuácia do 72 hodín, pretože sa v stanovenej lehote predpokladá zvládnutie dekontaminácie budov, materiálu a terénu. Pri úniku NL ľahších ako vzduch (amoniak), za priaznivých rozptylových podmienok (vertikálna stálosť atmosféry, vietor) a za predpokladu, že tieto látky nebudú mať možnosť reagovať so vzdušnou vlhkosťou a vytvárať zlúčeniny ťažšie ako vzduch, ktoré by sa problematcky odstraňovali hlavne z podzemných priestorov, nebude pravdepodobne potrebná ani krátkodobá evakuácia, ale postačí krátkodobé opustenie ohrozených priestorov. Evakuácia obyvateľstva sa plánuje na stupni obec.

Do záchranných prác budú zapojené sily a prostriedky pôsobiace na území okresu(obce): záchranné zložky IZS, útvary Policajného zboru, jednotky CO obcí a právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov, jednotky dobrovoľnej požiarnej ochrany.

Ohrozenie únikom prepravovaných nebezpečných látok pri železničnej a cestnej preprave

Ohrozené obce:

Horná Streda, Brunovce, Potvorice, Považany, Trenčianske Bohuslavice, Nové Mesto nad Váhom – železničnou prepravou

Horná Streda, Brunovce, Potvorice, Považany, Trenčianske Bohuslavice, Nové Mesto nad Váhom, Lúka, Hrádok, Hôrka nad Váhom, Nová Ves nad Váhom, Kočovce – cestnou prepravou

Ochrana obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti sporej s ich únikom bude zabezpečovaná vykonávaním protichemických opatrení v zmysle vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok.

Do záchranných prác budú zapojené sily a prostriedky pôsobiace na území okresu(obce): záchranné zložky IZS, útvary Policajného zboru, jednotky CO okresu, obcí a právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov, jednotky dobrovoľnej požiarnej ochrany.

Ohrozenie leteckou dopravou

Ohrozené obce:

Nové Mesto nad Váhom, Bzince p. Javorinou, Lubina, Stará Turá, Čachtice, Podolie, Pobedim, Očkov, Častkovce, Považany, Potvorice, Brunovce, Horná Streda, Modrová, Modrovka, Lúka, Hrádok, Hôrka nad Váhom, Nová Ves nad Váhom, Kočovce, Beckov.

Pri mimoriadnej udalosti spôsobnej leteckou dopravou budú pri záchranných prácach vykonávané činnosti v zmysle Prílohy č. 2 vyhlášky MV SR č. 523/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany.

Do záchranných prác budú zapojené sily a prostriedky záchranných zložiek IZS, útvary Policajného zboru a ozbrojených síl. Jednotky CO okresu, obcí a právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov, jednotky dobrovoľnej požiarnej ochrany.

Ohrozenie zemetrasením

Ohrozené obce:

V pásme siedmeho stupňa medzinárodnej stupnice MSK-64 Stará Turá, Vaďovce, Hrachovište, Višňové, Čachtice, Častkovce, Podolie, Pobedim, Očkov

Ostatné obce sú v pásme šiesteho stupňa medzinárodnej stupnice MSK-64.

Do záchranných prác budú zapojené sily a prostriedky záchranných zložiek IZS, útvary Policajného zboru a ozbrojených síl. Jednotky CO okresu obcí, právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov, jednotky dobrovoľnej požiarnej ochrany.

a.) odporúčania pre vypracovanie plánov ochrany obyvateľstva

Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a zmien plánuje ochranné opatrenia pre prípad vzniku mimoriadnej udalosti pri rozrušení vodnej stavby Liptovská Mara, úniku rádioaktívnych látok z jadrového zariadenia AE Jaslovské Bohunice a vypracováva plán ochrany obyvateľstva. V zmysle zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov a zmien vypracováva povodňový plán záchranných prác.

V pláne ochrany obyvateľstva vedie prehľad o prostriedkoch varovania obyvateľstva a vyznamenania osôb, vyhodnotenia následkov ohrozenia stacionárnymi zdrojmi nebezpečných látok, vyhodnotenia následkov ohrozenia ostatnými možnými mimoriadnymi udalosťami (požiare, víchrice, teroristické útoky a pod.), prehľad o priestoroch a kapacite pre núdzové ubytovanie a núdzové zásobovanie, prehľad síl a prostriedkov využiteľných pri vykonávaní záchranných prác po vzniku mimoriadnej udalosti a taktiež dokumentáciu na zabezpečenie monitorovania územia okresu, dokumentáciu na zabezpečenie vykonania evakuácie a ukrytia osôb.

V súčinnosti s obcami a s právnickými osobami a fyzickými osobami - podnikateľmi plán ochrany obyvateľstva priebežne aktualizuje.

Obce ktoré sú ohrozené haváriou zariadenia AE Jaslovské Bohunice, únikom a následným pôsobením nebezpečných chemických látok a porušením vodnej stavby Liptovská Mara, sú povinné vypracovať plán ochrany obyvateľstva pre tieto druhy ohrozenia. Úzko spolupracovať s právnickými osobami na území obce a oboznámiť sa s ich havarijnými plánmi. Obce ohrozené povodňami sú povinné vypracovať povodňový plán záchranných prác v zmysle zákona č. 7/2010

Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov a zmien. Pri vypracovaní plánov ochrany klásť dôraz hlavne na možné zdroje ohrozenia (živelné pohromy, havárie a katastrofy) a prijímanie potrebných opatrení, dodržiavanie postupov pri varovaní obyvateľstva a vyrozumení osôb, riadenie záchranných prác po vzniku mimoriadnej udalosti príp. vyhlásenej mimoriadnej situácii, vykonávanie evakuácie, jej odborné zabezpečenie, ukrytia, prehľad núdzového ubytovania a núdzového zásobovania, prehľad síl a prostriedkov využiteľných pri záchranných prácach.

Zabezpečiť informovanie obyvateľstva a verejnosti so spracovanými plánmi ochrany obyvateľstva a trvalo ich sprístupniť dostupnými informačnými prostriedkami.

V súčinnosti s okresným úradom a právnickými osobami a fyzickými osobami – podnikateľmi zabezpečiť pravidelnú aktualizáciu plánov ochrany.

Právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť život, zdravie alebo majetok sú povinní zabezpečiť vypracovanie plánu ochrany svojich zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v rozsahu určenom okresným úradom.

Informovať obec a okresný úrad o možnom nebezpečenstve jeho rozsahu, spôsobe ochrany a likvidácii následkov a tieto pravidelne aktualizovať.

V súčinnosti s okresným úradom a obcou zabezpečiť pravidelnú aktualizáciu plánu ochrany.

Právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia ohrozené vznikom mimoriadnej udalosti zabezpečia vypracovanie plánov ochrany svojich zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a zmien v rozsahu určenom okresným úradom. Podnikatelia, ktorých objekty sú ohrozené povodňami vypracujú povodňový plán záchranných prác v zmysle zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov a zmien.

Existujú však ďalšie potenciálne zdroje ohrozenia, ktoré nie je možné predbežne lokalizovať. Sú to napr. snehové kalamity, veľké požiare a nákazy. V týchto prípadoch sa plány ochrany obyvateľstva nevypracovávajú, nakoľko nie je vopred známe miesto vzniku mimoriadnej udalosti ani veľkosť ohrozeného územia.

Odporúčenia pre plánovanie evakuácie

Podľa následkov jednotlivých mimoriadnych udalostí – havária JZ Jaslovské Bohunice, havária VD Liptovská Mara je potrebné plánovať dlhodobú evakuáciu nad 72 hodín. Vzhľadom na rozsah evakuácie jej plánovanie zabezpečuje okresný úrad.

Pri únikoch nebezpečných látok je potrebné plánovať krátkodobú evakuáciu do 72 hodín, pretože sa v stanovenej lehote predpokladá zvládnutie dekontaminácie budov, materiálu a terénu. Pri úniku NL ľahších ako vzduch (amoniak), za priaznivých rozptylových podmienok (vertikálna stálosť atmosféry, vietor) a za predpokladu, že tieto látky nebudú mať možnosť reagovať so vzdušnou vlhkosťou a vytvárať zlúčeniny ťažšie ako vzduch, ktoré by sa komplikovane odstraňovali hlavne z podzemných priestorov, nebude pravdepodobne potrebná ani krátkodobá evakuácia, ale postačí krátkodobé opustenie ohrozených priestorov. Evakuácia obyvateľstva sa plánuje na stupni obec.

Operatívne riešenie evakuácie osôb by mohlo ďalej pripadať do úvahy najmä v prípadoch :

- povodní na vodných tokoch
- pri havárii počas prepravy NL po cestnej a železničnej sieti.

b) odporúčania pre prijímanie opatrení na zníženie rizík ohrozenia a opatrení nevyhnutných na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti

S cieľom predchádzania vzniku mimoriadnej udalosti a znižovania možnosti ich vzniku na území okresu zo stupňa okresného úradu, obcí, ohrozovateľov a ostatných právnických osôb a podnikateľov je potrebné prijať nasledovné opatrenia:

1. Zo strany okresného úradu v ročných plánoch kontrol zakotviť kontrolu plnenia povinnosti právnických osôb zameranú na spracovanie, aktualizáciu a prijímanie opatrení na zníženie možných rizík vzniku mimoriadnej udalosti.
2. Okresný úrad a obce okresu zabezpečia informácie pre obyvateľstvo a verejnosť vyplývajúce z ustanovenia § 14 ods.1 písm. p), §15 ods.1 písm. a) a § 15a ods.1, 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.
3. Právnické osoby, ktoré svojou činnosťou môžu ohroziť zdravie a majetok v pravidelných intervaloch a pri závažných zmenách ihneď aktualizovať vlastné plány ochrany. O vzniknutých zmenách bezodkladne informovať okresný úrad. Prijímať opatrenia na vylepšenie technického a technologického charakteru, ktoré by viedli k zvýšeniu bezpečnosti prevádzky, zariadení a tým i k ochrane vlastných zamestnancov a ostatného obyvateľstva na ohrozenom území. Vykonávať monitorovanie územia na zistenie a hodnotenie územia pred vznikom mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky.
4. Vyžadovať precvičovanie plánu ochrany zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti, ak nevypracúvajú havarijné plány podľa osobitných predpisov (§ 18 ods. 1 zákona č. 261/202 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií v zмене a doplnení niektorých zákonov). Plán ochrany je potrebné precvičiť raz za tri roky.
5. Pozornosť venovať teoretickej a praktickej príprave vytvorených štábov a odborných jednotiek CO.
6. Zvýšenú pozornosť venovať spracovaniu a aktuálnosti dokumentácie pre vyrozumienie osôb a varovanie obyvateľstva, ako aj vlastných zamestnancov a v blízkosti objektu. V podmienkach obcí a právnických osôb udržiavať v prevádzky schopnom stave vyrozumievacie zariadenia (sirény, rozhlas atď.) a tieto pri vzniku mimoriadnej situácie neodkladne použiť.
7. Riadiť a organizovať prípravu na CO so zameraním na možnosti ohrozenia a spôsob ochrany.
8. V spolupráci verejnoprávnymi inštitúciami s humanitným poslaním organizovať a vykonávať preventívno - výchovnú a propagačnú činnosť v oblasti CO. Informovať obyvateľstvo o postupoch pri sebaochrane a vzájomnej pomoci.

C/ Nebezpečné vlastnosti a označenie látok, ktoré by mohli spôsobiť mimoriadnu udalosť

Názov		Amoniak - kvapalný	
Iné názvy	Čpavek bezvodý, Čpavok, Hydroxid amonný, Ammoniak wasserfrei, Ammoniak verfluessigtesas, Ammonia anhydrous, Ammonia liquefied gas, Ammoniac anhydre, Ammoniac gaz liquefie, Amoníaco anhidro, Ammoniak vandfri, Ammoniacca anidra, Ammoniak watervrije, Amoníaco anidro		
ADR: 2-3AT	KEMLER: 268	UN CODE: 1005	HAZCHEM: 2PE
CHTOX: 2	WGK: 2	R vety: 10-23	S vety: (1/2)7/9-16-38-45
CAS: 7664-41-7	EEC: 007-001-00-5	CEFIC: 1/20G09	EINECS:
Chemický vzorec	NH₃	Trieda nebezpečnosti	-
NPEL-P priemerná	40 mg/m³	NPEL-H hraničná	80 mg/m³
Charakteristika látky			
<p>Horľavý, bezfarebný, toxický plyn s charakteristickým štipľavým, k slzeniu dráždiacim a dusivým zápachom a s páľivou, lúhovitou príchuťou. Ako stlačený alebo skvapalnený plyn. Vytiekajúci kvapalný plyn prechádza rýchlo do plynnnej fázy. Pri rozpínaní plynu sa môžu krátkodobo tvoriť hmly. Na vzduchu je čpavok horľavý len v určitom zložení zmesi čpavku so vzduchom. V čistom kyslíku zhorí čpavok bledožltým plameňom. Zmesi čpavku s kyslíkom sú výbušné.</p>			
Požiarno-technické charakteristiky			
Teplota vzplanutia:	- Nehorľavý plyn. (100 °C)		
Teplota vznietenia:	651		
Dolná medza výbušnosti (obj %):	16 obj.%		
Horná medza výbušnosti (obj %):	27 obj.%		
Výhrevnosť Mj/kg:	18,63		
Maximálny výbuchový tlak (MPa):	0,6		
Tlak pár (kPa)	1013 pri 25,7 °C		
Fyzikálno-chemické vlastnosti			
Teplota varu:	-33.4		
Teplota topenia:	-77.8		
Hustota (voda = 1):	1 : 0,61		
Hustota pár/plynov (vzduch = 1):	1 : 0,58		
Hustota (kg/m ³) pri teplote (°C):	681,4 pri -33,4 °C		
Molekulová hmotnosť:	17,04		

Rozpustnosť vo vode:	Dobre rozpustný
Hasebný zásah a likvidácia havarijných stavov	
Hlavné nebezpečenstvo:	HORĽAVOSŤ: Veľmi nebezpečná látka.
Použiteľné hasivá:	Roztrieštený prúd, vodnú hmlu, univerzálne hasiace prášky.
Ochranné prostriedky:	Nosiť izolačný dýchací prístroj. Obliecť si ochranný oblek a ochranné rukavice.
Vymedzenie oblasti nebezpečenstva:	Oblasť ohrozenia uzavrieť a označiť. Osoby, ktoré sa v tejto oblasti zdržujú varovať a vyzvať ich, aby ohrozenú oblasť opustili. Obytné a priemyselné oblasti ležiace v bezprostrednej blízkosti oblasti ohrozenia informovať, varovať a evakuovať (pozor na smer vetra !). Informovať požiarny útvar alebo najbližšie oddelenie polície, prípadne lekársku pohotovosť. Zamedziť rozlievanie vytekajúceho kvapalného plynu. Pozor, prípadne sa tvoriace hmly sa môžu zhromažďovať v členitom teréne a vniknúť do priestorov ležiacich pod úrovňou terénu alebo do kanalizačných systémov. Otvory týchto priestorov utesniť. Netesné cisternové vozidlá odstrániť z mostov a obývaných území. Vozidlá odstaviť v bezpečnej vzdialenosti, vagóny vysunúť zo zoradiska na bezpečné miesto. Odlahčovať vozidlá, vagóny alebo nádrže odpúšťaním plynu do ovzdušia je zakázané. Látka horí len pri vysokých koncentráciách, vyššej teplote a pôsobení silného energetického zdroje.
<p>Zdolávanie požiaru a havárie</p> <p>Využiť všetky možnosti k uzavretiu alebo utesneniu miesta úniku plynu. Osoby, ktoré zásah vykonávajú sa majú podľa možnosti chrániť vodnou clonou. Nádrže, ktoré sú v ohnisku požiaru je potrebné chladieť vodnou clonou a pokúsiť sa ich vyslobodiť z ohňa.</p> <p>OPARTENIA V MIESTE HAVÁRIE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nosiť ťažké dýchacie prístroje a úplné ochranné obleky - kvapalný čpavok nedostať do styku s vodou ! - nádrž s látkou chladieť vodou ! - úplná ochrana - ochranný oblek, dýchací prístroj - látka môže prudko reagovať - látku je možné riediť vodou - zistiť možnosť evakuácie <p>ROZPUSTNOSŤ:</p> <p>Rozpustnosť vo vode - pri 0 °C 47 %, pri 15 °C 38 %, pri 20 °C 34 %, pri 25 °C 31 %, pri 50 °C 18 %.</p>	

Rozpustnosť v ostatných látkach - v 95% alkohole pri 20 °C 15 %, pri 30 °C 11 %, v etanole pri 0 °C 20 %, pri 25 °C 10 %, v metanole pri 25 °C 16 %. Rovnako je rozpustný v chloroforme a éteri. S vodou tvorí látka silne leptavú zmes i pri zriedení. Nad hladinou sa môžu tvoriť hmla a pary so silnými dráždivými účinkami.

LIKVIDÁCIA:

Zvyšky látky ohradiť a odčerpať, pokiaľ je látka zmiešaná s vodou. Pokryť savým materiálom, napr. suchou zeminou, pieskom, mletým vápencom apod. a v uzatvorenej nádobe odviezť na bezpečné miesto k likvidácii.

Prvá pomoc

PRÍZNAKY A ZDRAVOTNÉ OHROZENIE:

Tekutina i plyn dráždia veľmi silne až ťažko leptajú oči, dýchacie cesty, pľúca a kožu. Kľč alebo edém glottis môže viesť k uduseniu. Nadýchanie vysokej koncentrácie plynu môže viesť k náhlejš smrti. Po styku s tekutinou ťažké omrzliny. Pálenie, bolesti a poškodenie očí, sliznice nosa a hltanu aj kože. Omrznuté časti tela majú bielu farbu. Dráždivý kašeľ veľmi úporný, dýchavičnosť. Krátkodobý účinok: koncentrácie 0,25 % pár vo vzduchu je nebezpečná pri vdychovaní počas doby 30 min.

Prejavy otravy

Pary amoniaku sú silne dráždivým plynom, ktorý pôsobí predovšetkým na nosnú dutinu a hrtan, na dýchacie orgány a oči. Vdychovanie pár spôsobuje dusivosť, pálenie v krku, pichanie v nose, záchvaty dávivého kašľa, závrate, bolestivé kŕče v hrudníku, nevoľnosť, boľenie hlavy a celkovú ochablosť. Vdýchnutie väčšieho množstva pár spôsobuje bronchitickú pneumóniu s pľúcnym edémom a smrť. Na pokožke vzniká zápal s červenkastým povrchom a pľuzgiermi.

POKYNY PRE OŠETRENIE:

Symptomatická liečba. ak dôjde k vstreknutiu do očí, ihneď dôkladný výplach spojivkového vaku. Okamžite vyžiadať pomoc očného lekára! Látka dráždi dýchací cesty. Ľudský albumín 20%.

Možnosti ochrany

- prívod čistého vzduchu
- dokonalé vetranie miestnosti
- zamedzenie poleptania
- nosenie ochranného odevu, okuliare
- použitie dýchacieho filtra K
- mať v pohotovosti dýchací prístroj a kyslíkový prístroj

Preukázateľnosť

- charakteristický ostrý, štipľavý zápach
- vytváranie bielej hmly s kyselinou soľnou
- detekčné trubičky
- merací indikačný prístroj

Pri nadýchaní

- ak ide o väčšiu expozíciu (dlhšia ako 1 minútu) preniesť postihnutého na čistý vzduch
- vypláchnuť ústa a nosnú dutinu vlažnou vodou alebo bórovou vodou
- po prezlečení úplný telesný pokoj, nefajčiť

Po požití

- ihneď vypláchnuť ústa vodou alebo mliekom
- dať vypiť 1 - 2 % roztok kyseliny octovej alebo kyseliny citrónovej

- do piatich minút vyvolať zvracanie dráždením hrdla
- po piatich minútach nedávať piť väčšie množstvo tekutín
- po prezlečení úplný telesný pokoj na lôžku

Pri zasiahnutí očí

- vyplachovať dôkladne vodou (10 minút)
- nepokúšať sa o neutralizáciu kyslým roztokom

Po postriekaní

- odstrániť nasiaknutý odev a obuv
- pokožku oplachovať vodou
- po opláchnutí prikladať na zasiahnuté miesta obklad s roztokom kyselina citrónovej

Výstraha!

POZOR !

Pri úniku látky do kanalizácie alebo odpadových vôd vzniká leptavá zmes.

Pri kontakte s kyselinami vzniká veľmi prudká neutralizačná reakcia.

Toxicita

Toxický, silné dráždivé účinky na slizniciach očí a dýchacích cestách, je možné i poškodenie pľúc, pri vysokej koncentrácii poruchy centrálného nervového systému, miestne má silné leptavé účinky.

Toxická látka - limitné množstvo 50 t / 200 t

Horľavá látka - limitné množstvo 5000 t / 50 000 t

TOXICITA PRE VODNÉ ORGANIZMY:

LD50/96 hod. 10-1 mg/l, medza pôsobenia (účinku) pre pstruhy je 0,3 mg/l, smrteľná koncentrácia 1,25-5 mg/l, živočíchy živiace sa rybami: koncentrácie 8 mg/l je smrteľná pre mäkkýše *Cyclops vernalis* (Lit. 15), LD50 pre *Daphnia magna* 60 mg/l počas 25 hod, 20 mg/l počas 100 hod. (Lit. 37).

Pre vodu nebezpečná kvapalina, trieda nebezpečnosti pre vodu 2, číslo toxicity pre ryby 5,8, cicavce 3.

Názov	Chlór - kvapalný		
Iné názvy	Chloru, Chlorine, Chlore, Cloro, Chloor		
ADR: 2-3AT	KEMLER: 266	UN CODE: 1017	HAZCHEM: 2XE
CHTOX: 1	WGK: 2	R vety: 23-36/37/38	S vety: (1/2-)7/9-45
CAS: 7782-50-5	EEC: 017-001-00-7	CEFIC: 2/20G10	EINECS:
Chemický vzorec	Cl ₂	Trieda nebezpečnosti	-
NPEL-P priemerná	3 mg/m ³	NPEL-H hraničná	6 mg/m ³
Charakteristika látky			
<p>Nehorľavá žltozelená, štipľavo zápachajúca odparujúca sa kvapalina. Pri uvoľňovaní plynu sa vytvára veľké množstvo studenej hmly a jedovatej zmesi. Je 2,5 krát ťažší než vzduch, má vysokú kritickú teplotu, takže sa ľahko skvapalňuje aj bez ochladzovania. Chlór je veľmi reaktívny, zlučuje sa s veľkým množstvom prvkov priamo. Reaguje pri kontakte s mnohými anorganickými a organickými látkami, spravidla za uvoľnenia tepla. Kovy korodujú viac s vlhkým chlórom než so suchým. Chlór sa ľahko zlučuje tiež s nekovmi, zvlášť s fosforom. Organické látky môžu v plynnom chlóre horieť. Niektoré horľavé látky tvoria s chlórom výbušné zmesi, napr. vodík.</p>			
Požiarno-technické charakteristiky			
Teplota vzplanutia:	- nehorľavý plyn		
Teplota vznietenia:	-		
Dolná medza výbušnosti (obj. %):	-		
Horná medza výbušnosti (obj. %):	-		
Výhrevnosť MJ/kg:	-		
Maximálny výbuchový tlak (MPa):	-		
Tlak pár (kPa)	680 pri 20 °C		
Fyzikálno-chemické vlastnosti			
Teplota varu:	-33.8 °C		
Teplota topenia:	-101 °C		
Hustota (voda = 1):	1 : 1,4		
Hustota pár/plynov (vzduch = 1):	1 : 2,4		
Hustota (kg/m ³) pri teplote (°C):	3,214 pri 0 °C, 1424 pri 20 °C		
Molekulová hmotnosť:	70,90		
Rozpustnosť vo vode:	Veľmi nízka		
Hasebný zásah a likvidácia havarijných stavov			
Hlavné nebezpečenstvo:	Veľmi jedovatý plyn !!		
Použiteľné hasivá:	Nehorí !		

Ochranné prostriedky:	<p>MOŽNOSTI OCHRANY: dobré vetranie, priebežná kontrola kvality vzduchu, nosenie ochranných pomôcok, zvýšenú pozornosť pri zaobchádzaní s chlórrom venovať tesnosti nádob, potrubí a zariadeniu, predpokladom je správna a pravidelná údržba zariadenia, odsávanie vzduchu z pracoviska, tesné ochranné okuliare, ochranné rukavice, ochranný odev odolný chlórrom, maska s filtrom B, pri vyšších koncentráciách dýchací prístroj a chemický odolný odev - chlór sa rýchlo odparuje.</p> <p>PREUKÁZATEĽNOSŤ: charakteristický zápach, podráždenie očí a dýchacích ciest, detekčné trubičky, škrobový papier impregnovaný jodidom draselným (KI), handra napustená čpavkom - vytvára sa biela hmla, kedy sa chlór za prítomnosti vlhkosti mení na chlorovodík a chlorid amónny (silne dymiaci).</p>
Vymedzenie oblasti nebezpečenstva:	Oblasť nebezpečenstva uzatvoriť a označiť. Osoby pohybujúce sa v tejto oblasti prípadne v smere vetra upozorniť, prípadne evakuovať. To isté platí pre priemyselné a obytné územia.
<p>Zdolávanie požiaru a havárie.</p> <p>OPATRENIA V MIESTE HAVÁRIE: Zamedziť rozlietaniu vytekajúcej kvapaliny prípadne unikajúceho plynu. Pozor pary sa môžu zhromažďovať v terénnych nerovnostiach a vnikáť do priestorov ležiacich pod úrovňou terénu, alebo do kanalizačných systémov. Rozliatu látku je potrebné odčerpať. V obytných a priemyselných zónach izolovať (utesniť) všetky hlboko umiestnené priestory. Do skladovacích a nákladných priestorov vstupovať až po dostatočnom odvetraní. Činnosť požiarnej ochrany musia byť zameraná na zabránenie šírenia sa nebezpečnej látky do voľného priestoru a ovzdušia, vodných zdrojov, pôdneho systému, alebo kanalizácie. Netesné prepravné cisterny odtiahnuť od obytných štvrtí a priestorov na voľné priestranstvo.</p> <p>LIKVIDÁCIA: Zostatky pokryť nehorľavým savým materiálom, napr. suchou zeminou, pieskom, mletým vápencom alebo perlitom a v uzatvorenej nádobe odvieŕť na bezpečné miesto k likvidácii. Uvoľnený kvapalný chlór pokryť ťažkou penou a unikajúce pary pokiaľ možno zraziť vodnou hmlou a postrekom</p>	
Prvá pomoc	
<p>Všeobecná prvá pomoc:</p> <p>PRÍZNAKY A ZDRAVOTNÉ OHROZENIE: Chlór je toxický, má veľmi silné účinky na sliznice očí a dýchacieho ústrojenstva. Preniesť postihnutého na čerstvý vzduch, uložiť do pokojnej polohy. Uvoľniť tesné časti odevu. Pri zástave dýchania začať okamžite oživovať poskytnutím umelého dýchania z úst do úst prípadne pomocou prístroja, alebo zaviesť kyslík.</p> <p>Chlór je pľúcny jed, ktorý pôsobí dráždivo a leptavo na sliznicu pľúcnych orgánov. Silnejšia otrava spôsobuje kľčovitý dávivý a dusivý kašeľ, neskôr dusivosť, zápal pľúc, pľúcny edém a</p>	

vykašliavanie krvi. Koncentrácia od 2,5 mg/l zapríčiňuje okamžitú smrť. Koncentrácia 0,15 mg/l po dlhšom vdychovaní je už tiež smrteľná. Ľahké podráždenie spôsobuje kataraktický zápal spojiviek, zápal horných dýchacích ciest a bolesti hlavy.

Chlórový kašeľ

Silnejší dráždivý účinok prebieha v 3 štádiách:

1. okamžitá reakcia, úzkosť, dráždivý kašeľ, bolenie hlavy, dusivosť, závrate, žalúdočné problémy
2. obdobie bez príznakov (trvá 4 - 48 hodín), keď počiatočné problémy rýchlo odznievajú
3. poškodenie dolných dýchacích ciest v dôsledku poškodenia stien pľúcnych mechúrikov, ktoré spôsobuje zápalový exsudát (výron) s tendenciou tvorenia trombov a s následnou nepravidelnou srdcovou činnosťou. Vznikajúci akútne pľúcny edém je podporovaný hlavne pracovnou záťažou v latentnom období. Ako ďalšia komplikácia sa môže pridať pľúcny infiltrát, bronchiektázia (rozšírenie priedušiek) a chronická pneumónia. Ako následok môže u postihnutého dôjsť k chronickému kataru dýchacích ciest, k astmatickým problémom, ku strate čuchu a k poškodeniu očí.

POKYNY PRE OŠETRENIE:

Postriekané časti odevu, topánky a ponožky okamžite vyzuť a odstrániť. Postihnuté miesta na tele opláchnuť dôsledne vodou. Pri zasiahnutí očí okamžitý výplach 10 až 15 minút vodou, roztvoriť očné viečka palcom a ukazovákom a nechať pohybovať očami na všetky strany. Privolať lekára. Postihnutého nenechať prechladnúť. Pri nebezpečenstve straty vedomia uložiť a transportovať v stabilizovanej polohe na boku. Pozor postihnutý môže zvracať.

Pri nadýchaní

- ak ide o väčšiu expozíciu (pri trvajúcom kašli) preniesť postihnutého na čerstvý vzduch
- vypláchnuť ústa a nosnú dutinu vlažnou vodou
- po prezlečení úplný telesný pokoj na lôžku, polo sediaci poloha
- predať pod dohľad lekára

Po požití

- vypláchnuť ústa vodou alebo (lepšie) mliekom
- po požití ihneď vyvolať zvracanie dráždením po vypití pol litra vlažnej vody alebo mlieka
- neskôr (po desiatich minútach) sa o zvracanie nepokúšať
- nedávať piť väčšie množstvo tekutín - nepodávať jedlú sódu
- po prezlečení úplný pokoj na lôžku

Pri zasiahnutí očí

- oči vypláchnuť čo najrýchlejšie a najdôkladnejšie vodou počas doby 10 min.
- ďalej možno použiť nárazníkový roztok pre výplach očí
- nepokúšať sa o neutralizáciu

Po postriekaní

- zasiahnutú pokožku oplachovať vodou
- odstrániť nasiaknutý odev
- zasiahnuté miesta umyť vodou a mydlom
- po opláchnutí vodou prikladať po 10 minútach obklady roztoku 5 - 15 lyžíc bikarbonátu v litri vody
- pokoj na lôžku

Výstraha!

POZOR !

Pri likvidácii havárie nepretržite používať izolačný dýchací prístroj a protichemický ochranný

odev s rukavicami. Pri záchrane osôb neskákať do vody.

Toxicita

TOXICITA PRE VODNÉ ORGANIZMY:

LD50/96 hod. pod 1 mg/l, koncentrácia od 0,05 mg/l je smrteľná pre ryby. Sú preukázateľné baktericídne účinky voľného chlóru (dezinfekčný prostriedok).

TOXIKOLÓGIA:

inhalačne - človek LCLo: 2530 mg/m³/30M (zmeny v priedušnici alebo prieduškách, chronický pľúcny edém alebo prekrvenie)

inhalačne - človek LCLo: 500 ppm/5M

inhalačne - krysa LC50: 293 ppm/1H

inhalačne - myš LC50: 137 ppm/1H

inhalačne - cicavec LCLo: 500 ppm/5M

inhalačne - škrečok LCLo: 3200 ppm/3H

Na vlhkom tkanive (sliznici, pokožke) odníma vode vodík pri súčasnom vytesňovaní kyslíka. S vodíkom okamžite reaguje za vzniku kyseliny chlorovodíkovej (soľnej), ktorá má silné dráždivé účinky na oči a dýchacie cesty, dráždi a leptá sliznice. Pri väčšom nadýchnutí najprv a najviac reagujú dýchacie orgány. Podráždenie nastane pri koncentrácii 3,5 ppm, toxické účinky sa prejavujú už od 10 ppm (1-2 hod.), pri koncentrácii 500 - 1000 ppm dochádza bezprostredne k reflektorickému zastaveniu srdca a dýchacích ciest.

EKOTOXIKOLÓGIA:

ryby:

Lepomis macrochirus LC50: 0.910 MG/L - 96 hod

LC50: 1 MG/L - 96 hod

LC50: 0.440 MG/L - 96 hod

Pimephales promelas LC50: 0.350 MG/L - 96 hod

LC50: 0.720 MG/L - 96 hod

LC50: 0.790 MG/L - 96 hod

LC50: 0.080 MG/L - 96 hod

LC50: 0.140 MG/L - 96 hod

LC50: 0.170 MG/L - 96 hod

Salmo gairdneri LC50: 0.132-0.291 MG/L - 96 hod

HODNOTENIE:

Toxická pri vdychovaní. LC50 (inhalačne - krysa): 0.5-2 mg/l/4 h.

Dráždi oči, dýchací systém a pokožku.

Názov	Etylénoxid - skvapalnený		
Iné názvy	Etylénoxid, Aethenoxid, Aethylenoxid, 1,2-Epoxyaethan, Ethenoxid, Ethylenether, 1,2-Epoxyethan, T-Gas, Ethylene oxide, Anprolene, Dihydrooxirene, Dimethylene oxide, 1,2-Epoxyethane, Oxacyclopropane, Oxide of ethylene, Oxidoethane, alpha, beta-Oxidoethane, Oxirane, ETO, Oxane, Oxyde d'ethylene, Epoxy-1,2-ethane, Óxido de etileno, Oxirano, Oxiran, Oxiranne, Ossido di etilene, Ossirano, Ethyleenoxide		
ADR: 2 - 2TF	KEMLER: 236	UN CODE: 1040	HAZCHEM: 2PE
CHTOX: 1*	WGK: 2	R vety: 45-46-12-23-36/37/38	S vety: 53-45
CAS: 75-21-8	EEC: 603-023-00-X	CEFIC: 16/20G12	EINECS:
Chemický vzorec	C ₂ H ₄ O	Trieda nebezpečnosti	I.
NPEL-P priemerná	1,0 mg/m ³	NPEL-H hraničná	5,0 mg/m ³
Charakteristika látky			
Do 11 ⁰ C číra bezfarebná kvapalina, nad 11 ⁰ C bezfarebný plyn so zápachom po éteri.			
Požiaro-technické charakteristiky			
Teplota vzplanutia:	-18		
Teplota vznietenia:	429		
Dolná medza výbušnosti (obj. %):	2.6 obj.%		
Horná medza výbušnosti (obj. %):	100 obj.%		
Výhrevnosť Mj/kg:	26,71		
Maximálny výbuchový tlak (MPa):	0,971		
Tlak pár (kPa)	145,99 pri 20 ⁰ C		
Fyzikálno-chemické vlastnosti			
Teplota varu:	11 ⁰ C		
Teplota topenia:	-112 ⁰ C		
Hustota (voda = 1):	1 : 0,87 pri 20 ⁰ C		
Hustota pár/plynov (vzduch = 1):	1 : 1,52		
Hustota (kg/m ³) pri teplote (°C):	871 pri 20 ⁰ C		
Molekulová hmotnosť:	44,06		
Rozpustnosť vo vode:	Dokonale rozpustný		
Hasebný zásah a likvidácia havarijných stavov			
Hlavné nebezpečenstvo:	HORĽAVOSŤ: Extrémne horľavá látka - limitné množstvo 10 t / 50 t, vytvára jedovatý horľavý plyn Tvorba výbušnej zmesi ťažšej ako vzduch, nebezpečenstvo vzplanutia iskrou		

	elektrostatického náboja. Pri uvoľňovaní plynu tvorba studenej hmly, ťažšej ako vzduch a výbušných zmesí so vzduchom.
Použiteľné hasivá:	VEĽKÝ POŽIAR: voda MENŠÍ POŽIAR: suchý prášok, CO ₂
Ochranné prostriedky:	Izolačný dýchací prístroj a odev odolný proti chemikáliám a biologickým materiálom.

Zdolávanie požiaru a havárie

OPATRENIA V MIESTE HAVÁRIE:

- nádrž s látkou chladit' vodou, pri zahriatí dochádza k spontánnej polymerizácii, nebezpečenstvo výbuchu!
- odstrániť všetky zdroje vzplanutia, vrátane statickej elektriny

ROZPUSTNOSŤ:

Látka je dokonale rozpustná vo vode. Nad vodnou hladinou vytvára výbušné zmesi. Rozpustná v ostatných látkach: alkohol, éter.

REAKTIVITA:

- kovové materiály obsahujúce meď, striebro, ortuť, alebo horčík nesmú byť použité pri konštrukcii
- stopy acetylénu obsiahnutého v etylénoxide vytvárajú výbušné zmesi, ktoré môžu spôsobiť výbuch pár etylénoxidu
- je vysoko chemicky reaktívny
- reaguje s mnohými látkami používanými vo farmácii ako sú vitamíny, aminokyseliny a iné zložky.

LIKVIDÁCIA:

- môžeme ho likvidovať spaľovaním v rotačných peciach pri teplotách 820 – 1600 °C
- je vhodný pre spaľovanie na fluidnom rošte pri teplotách 820 – 980 °C
- pri spaľovaní na otvorenom priestranstve dodržiavať bezpečnú vzdialenosť
- bezpečnostné opatrenia ako pre látky podozrivé z karcinogenity.

Pri úniku látky do kanalizácie alebo do odpadových vôd vznikajú nebezpečné zmesi a vzniká nebezpečenstvo výbuchu! Uniknutú látku zriediť veľkým množstvom vody (aspoň 25 - násobok). Pridať hydroxid sodný a spracovať v biologickej čističke.

Prvá pomoc

PRÍZNAKY A ZDRAVOTNÉ OHROZENIE:

Pary pôsobia silne leptavo. Veľmi dráždia oči, dýchacie cesty, kožu a spôsobujú bezvedomie a zástavu dychu. Rýchlym prechodom do plynného stavu môže byť vzduch (obzvlášť v miestnostiach) vytlačený (nebezpečenstvo udusení!). Kontakt s kvapalinou vedie k omrzlinám a poleptaniu postihnutých častí tela. S oneskorením môže dôjsť k pľúcnemu edému (zriedka) a k poškodeniu pečene a obličiek. Po vdýchnutí pár je lekárske vyšetrenie v každom prípade nutné. K poškodeniu zdravia môže dôjsť skôr ako si uvedomíme zápach plynu. Intenzita zápalu neudáva

rozsah nebezpečenstva. Pálenie a poškodenie očí, sliznice nosa a hrtana aj kože, vytvorenie pupencov a zle sa hojajúcich rán. Kašeľ, dusenie, silná nevoľnosť, vytrvalé (aj keď až neskôr začínajúce) zvracanie, hnačka, bezvedomie.

POKYNY PRE OŠETRENIE:

Symptomatická liečba. Ak látka vstriečne do oka, oko okamžite dôkladne vypláchneme. Privoláme očnému lekárovi. Potrebné podať Kodeín pri dráždivom kašli. Pri dráždení dýchacích ciest nechať vdýchnuť každých 10 minút 5 vstrekov z aerosólového dávkovača s dexametazonom (Auxison, dos. aerosól), až problémy ustúpia. Ak je riziko pľúcneho edému, pozor na latenciu, často bez symptómov až 2 dni! Profylakticky okamžite, aj keď sa neprejavujú žiadne symptómy, nechať vdychovať každých 10 minút 5 vstrekov z aerosólového dávkovača, asi tri cykly. Pri nepatrných symptómoch každých 10 minút 5 vstrekov až symptómy vymiznú, minimálne do vyprázdnenia jedného balenia. Eventuálne pridať Hydrocortison alebo Prednisolon i. v. 250 mg okamžite, až 1000 mg prvý deň. Nepatrné zníženie dávky na 2. a 3. deň. Prísny pokoj na lôžku! Profylaxia infekcie! Kyslík podľa potreby. Ľudský albumín 20%. Pozor na adrenalín a príbuzné látky, pretože srdce je senzibilizované voči ich arytmogénnym účinkom. Liečba omrznutých a poleptaných miest.

Výstraha!

POZOR !

Toxická látka - limitné množstvo 50t / 200t

Pri úniku látky do kanalizácie alebo do odpadových vôd vznikajú nebezpečné zmesi a nastáva nebezpečenstvo výbuchu !

Pri zahriatí polymerizuje. K spontánnemu rozkladu nepotrebuje kyslík. Pri 571⁰C môže dôjsť k výbuchu !

Toxicita

TOXICITA PRE VODNÉ ORGANIZMY:

LD50/96hod. 100 - 10mg/l. Pre vodu nebezpečná látka, trieda nebezpečenstva pre vodu 2, číslo toxicity pre ryby 4,0, cicavce 3.

DRÁŽDIVOSŤ:

koža - človek 1%/7S

oko - králik 18 mg/6H MOD

TOXIKOLÓGIA:

inhalačne - človek TCLo: 12500 ppm/10S (iné zmeny týkajúce sa nosa)

inhalačne - žena TCLo: 500 ppm/2M (kŕče alebo účinok na hranici záchvatu, dvíhanie žalúdku alebo zvracanie, iné zmeny respiračné)

orálne - krysa LD50: 72 mg/kg

inhalačne - krysa LC50: 800 ppm/4H (iné zmeny respiračné, iné zmeny pečene, iné zmeny urogenitálne)

inhalačne - myš LC50: 836 ppm/4H

intravenózne - králik LDLo: 175 mg/kg (iné zmeny očné, oslabenie svalov, strnulosť)

KARCINOGENITA:

IARC: skupina 1

dostatočné dôkazy pre zvieratá

obmedzené dôkazy pre človeka

EKOTOXIKOLÓGIA:

dafnie:

Daphnia magna LC50: 212 MG/L - 48 hod

ryby:

Pimephales promelas LC50: 84 MG/L - 96 hod

HODNOTENIE:

Môže spôsobiť nádorové ochorenie. Môže spôsobiť dedičné genetické poškodenie. Etylénoxid je mimoriadne vznetivý skvapalnený plyn.

Toxický pri vdychovaní. LC50 (inhalačne - krysa): 0.5-2 mg/l/4h. Dráždi oči, dýchací systém a pokožku.

Názov	Kyselina chlorovodíková - vodné roztoky		
Iné názvy	Chlorovodík roztok, Kyselina solná, Chlorwasserstoffsaeure, waessrige Loesung, Chlorwasserstoffloesung, Salzsaeure, Hydrochloric acid, aqueous solution, Chloride of hydrogen, Chlorohydric acid, Hydrochloride, Muriatic acid, Acide chlorhydrique, solution aqueuse, Acide muriatique, Ácido clorhídrico, Cloruro de hidrógeno, Salsyre, Salzsäure, Chlorure d'hydrogene, Acido cloridrico, Zoutzuur		
ADR: 8-5B	KEMLER: 80	UN CODE: 1789	HAZCHEM: 2R
CHTOX: 2	WGK: 1	R vety: 34-37	S vety: (1/2-)26-45
CAS: 7647-01-0	EEC: 017-002-00-2	CEFIC: 50A/50B/80G01, 80G06	EINECS:
Chemický vzorec	HCl	Trieda nebezpečnosti	-
NPEL-P priemerná	- mg/m ³	NPEL-H hraničná	- mg/m ³
Charakteristika látky			
Číra bezfarebná až slabo žltej farby dymivá kvapalina s ostrým štiplavým zápachom. Kvapalina sa ľahko odparuje a tvorí silne leptavú zmes, ktorá je ťažšia ako vzduch. Látka reaguje s mnohými kovmi za tvorby ľahko zápalného vodíka. Pri kontakte s lúhmi môže nastať prudká reakcia.			
Požiaro-technické charakteristiky			
Teplota vzplanutia:	- nehorľavá látka		
Teplota vznietenia:	- nehorľavá látka		
Dolná medza výbušnosti (obj. %):	-		
Horná medza výbušnosti (obj. %):	-		
Výhrevnosť Mj/kg:	-		
Maximálny výbuchový tlak (MPa):	-		
Tlak pár (kPa)	2.0 pri 20 °C (32 % vodný roztok a 37% dymivá)		
Fyzikálno-chemické vlastnosti			
Teplota varu:	85 °C (32 % vodný roztok a 37 % dymivá)		
Teplota topenia:	-70 °C (25% vodný roztok)		
Hustota (voda = 1):	1 : 1,01		
Hustota pár/plynov (vzduch = 1):	1 : 1,26		
Hustota (kg/m ³) pri teplote (°C):	1183,7 pri 20 °C		
Molekulová hmotnosť:	36,46		
Rozpustnosť vo vode:	Dokonale rozpustná		
Hasebný zásah a likvidácia havarijných stavov			

Hlavné nebezpečenstvo:	HORĽAVOSŤ: Veľmi nebezpečná žieravá kvapalina.
Použiteľné hasivá:	Okolité požiar: vodná hmla, prípadne roztrieštené vodné prúdy
Ochranné prostriedky:	Izolačný dýchací prístroj a úplný protichemický ochranný oblek nutný.
Vymedzenie oblasti nebezpečenstva:	Chlorovodík (skvapalnený plyn) - limitné množstvo 25t / 250t

Všeobecne platné opatrenia v prípade havárie

Zdolávanie požiaru a havárie

OPATRENIA V MIESTE HAVÁRIE:

- nádrž s látkou chladit' vodou
- úplná ochrana - ochranný oblek, dýchací prístroj
- látku môžeme riediť vodou

ROZPUSTNOSŤ:

Látka je dokonale rozpustná vo vode. Látka aj pri silnom zriedení tvorí leptavú zmes. Pri vyšších teplotách sa tvoria nad hladinou aj silne zriedených roztokov leptavé pary.

REAKTIVITA:

Pri reakcii s formaldehydom sa uvoľňuje bis-chlórmetyléter, ktorý pôsobí karcinogénne na ľudský organizmus. Reaguje s karbidmi rubídia, vápnika a cézia, ktoré sa pri reakcii môžu zapáliť. V uzavretej nádobe reaguje za zvýšenia teploty a rastu tlaku s acetónhydridom, etyléndiamínom, etylénimínom, dymivou kyselinou sírovou, kyselinou chlórósírovou, propiolaktónom, hydroxidom sodným, kyselinou sírovou a vinylacetátom. V plynnom stave a pri teplote 125 °C reaguje prudko so síranom meďnatým. V plynnom stave prudko reaguje so sodíkom. V kontakte s bežnými kovmi sa uvoľňuje vodík, ktorý so vzduchom vytvára explozívnu zmes. Reaguje s hydroxidmi, amínmi, zásadami, meďou, zinkom a mosadzou.

LIKVIDÁCIA:

- neutralizácia sódou, vápnom alebo vápencom
- po neutralizácii a veľkom zriedení vodou, môžeme vypustiť do kanalizácie

Prvá pomoc

Všeobecné pravidlá poskytovania prvej pomoci:

PRÍZNAKY A ZDRAVOTNÉ OHROZENIE:

Pary spôsobujú ťažké poleptanie očí, dýchacích ciest a pľúc až edém hlasiviek a pľúcny edém. Pozor, pľúcny edém môže vzniknúť s oneskorením až dvoch dní. Po vdýchnutí pár je preto vždy nutné lekárske vyšetrenie. Kontakt s kvapalinou spôsobuje silné poleptanie zasiahnutých častí tela. Silné dráždenie ku kašľu, mohutné slzenie, pichľavé bolesti na koži. Dusenie. Po požití prudké bolesti v zažívacom trakte. Zvracanie a šokový stav. Krátke pôsobenie: 0,15 % pôsobí po niekoľkých minútach smrteľne.

POKYNY PRE OŠETRENIE:

Pri perorálnom príjme: k neutralizácii nepoužívame NaHCO₃ alebo CaCO₃, pretože vznikajúci CO₂ môže vyvolať perforáciu žalúdka. Necháme pomaly piť mlieko, alebo suspenziu MgO vo

vode. Keď látka striekne do oka, okamžite oko dôkladne vypláchnuť a privolať očného lekára! Po vdýchnutí pár dochádza k ťažkej tracheitíde. Proti kašľu podať Kodeín. Možný je vznik edému hlasiviek. Pri podráždení dýchacích ciest sa aplikuje každých 10 minút 5 vstrekov z aerosólového dávkovača s dexametazonom (Auxison dos. aerosól), až problémy ustúpia. Ak je riziko pľúcneho edému, počítať s latenciou až 2 dni! Ako profylaxia okamžite, aj keď sa neprejavujú žiadne symptómy, inhalovať každých 10 minút 5 vstrekov trikrát. Pri nepatrných symptómoch každých 10 minút 5 vstrekov až symptómy ustúpia, minimálne do vyprázdnenia jedného balenia. Eventuálne pridať Hydrocortison i. v. 250 mg okamžite, až do 1000 mg v prvý deň, nepatrné zníženie dávok v druhý a tretí deň. Prísny pokoj na lôžku!

Výstraha!

POZOR !

Pri úniku látky do kanalizácie alebo odpadových vôd vznik leptavých zmesí.

Toxicita

TOXICITA PRE VODNÉ ORGANIZMY:

Test na jalcovi LC50 862 mg/l, LC100 896 mg/l , koncentrácia 25 mg/l je smrteľná pre ryby , škodí rastu rastlín. Pre vodu nebezpečná látka, trieda nebezpečenstva pre vodu 1, číslo toxicity pre ryby 3,1.

DATABÁZA: LCLo 1940 mg/m³/30 min

NIOSH - IDLH: 140 mg/m³/30 min

krysa: 4728 mg/m³/1 hod

NIOSH: 7 mg/m³/8 hod

MARHOLD: RrCL 8342 mg/m³/5 min

TOXIKOLÓGIA::

inhalačne - človek LCLo: 1300 ppm/30M

inhalačne - človek LCLo: 3000 ppm/5M

inhalačne - krysa LC50: 3124 ppm/1H (zmeny čuchu, zápal dúhovky)

inhalačne - myš LC50: 1108 ppm/1H (očné zmeny, respiračné podráždenie, po neustále sa opakujúcej expozícii zápal kože)

orálne - králik LD50: 900 mg/kg

inhalačne - králik LCLo: 4413 ppm/30M (akútne pľúcny edém, zmeny v dýchacom trakte, tuková degenerácia pečene)

KARCINOGENITA:

IARC: skupina 3

nedostatočné dôkazy na zvieratách

nedostatočné dôkazy na človeku

EKOTOXIKOLÓGIA:

červy:

Ophryotrocha diadema LC50: 33-100 MG/L - 48 hod

HODNOTENIE:

Spôsobuje vážne popáleniny. Dráždi dýchací systém.

❄️ Varovanie obyvateľstva ❄️ Varovanie obyvateľstva ❄️

Varovný signál

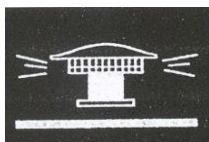

VŠEOBECNÉ OHROZENIE

VAROVANIE OBYVATEĽSTVA PRI OHROZENÍ ALEBO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI, AKO AJ PRI MOŽNOSTI ROZŠÍRENIA NÁSLEDKOV MIMORIADNEJ UDALOSTI

Tón sirén 2 - minútový kolísavý tón sirén

Varovný signál

OHROZENIE VODOU

VAROVANIE OBYVATEĽSTVA PRI OHROZENÍ NIČIVÝMI ÚČINKAMI VODY

Tón sirén 6 - minútový stály tón sirén

Signál

KONIEC OHROZENIA

KONIEC OHROZENIA ALEBO KONIEC PÔSOBENIA NÁSLEDKOV MIMORIADNEJ UDALOSTI

Tón sirén 2 - minútový stály tón sirén
bez opakovania

Varovné signály
VŠEOBECNÉ OHROZENIE,
OHROZENIE VODOU
a signál **KONIEC OHROZENIA**
sa následne dopĺňajú slovnou
informáciou.

Signál **VŠEOBECNÉ OHROZENIE** sa vyhlasuje aj v prípade možného vzdušného napadnutia územia štátu počas vojnového stavu a počas vojny. Slovná informácia v takomto prípade obsahuje vymedzenie územia, pre ktoré je ohrozenie vyhlásené a výraz **VZDUŠNÝ POPLACH**.

Varovný systém sa neskúša:

- v nočných hodinách,
- v dňoch pracovného pokoja,
- častejšie ako raz mesačne,
- spôsobom, pri ktorom by mohla nastať zámena so skutočným varovaním obyvateľstva

❄️ P O Z O R ❄️ P O Z O R ❄️ P O Z O R ❄️

Vždy druhý piatok v mesiaci sa o 12.00 hod. preskúšava prevádzkyschopnosť systémov varovania dvojminútovým stálym tónom sirén. O pravidelnom preskúšaní funkčnosti sirén a o ďalších skúškach mimo tohto termínu informujú rozhlas, televízia a tlač.

Záchranné práce

V zmysle vyhlášky MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany sa v súvislosti so vznikom nožnej mimoriadnej udalosti vykonávajú záchranné práce ako činnosti na záchranu života, zdravia osôb a záchranu majetku ako aj na odsun z ohrozených alebo postihnutých priestorov. Súčasťou záchranných prác sú činnosti na zamedzenia šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti a vytvorenie podmienok na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti. Záchranné práce sa vykonávajú zložkami integrovaného záchranného systému, útvarmi policajného zboru a osobami povolanými na osobné úkony. Pre prípad vzniku **akejkol'vek mimoriadnej udalosti** sa vykonávajú najmä tieto činnosti:

1. varovanie obyvateľstva a vyznamenie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou a aj pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác,
2. vykonanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území, ktorého cieľom je vyhľadať postihnuté osoby mimoriadnou udalosťou, vyznačiť kontaminované a životu nebezpečné úseky,
3. vyslobodzovanie postihnutých osôb z trosiek zničených a narušených budov, vrakov dopravných prostriedkov, ochranných stavieb, zo zaplavených priestorov a z horiacich budov,
4. prívod vzduchu a vody osobám v zavalených priestoroch a ochranných stavbách,
5. individuálnu ochranu osobám v kontaminovanom priestore a ich odsun z tohto priestoru,
6. poskytnutie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotnej starostlivosti zraneným osobám vrátane odsunu postihnutých do zdravotníckych zariadení,
7. lokalizáciu a likvidáciu požiarov ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
8. kontrolu kontaminovania a ožiarenia osôb, kontrolu kontaminovania územia, ovzdušia a budov,
9. poskytnutie jódovej a špeciálnej profylaxie,
10. hygienickú očistu postihnutých osôb,
11. likvidáciu úniku nebezpečných látok a zabránenie ich šíreniu,
12. špeciálnu očistu a dezaktiváciu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
13. dezinfekciu, dezinfekciu a deratizáciu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
14. reguláciu pohybu osôb a dopravných prostriedkov na postihnutom území,
15. uzavretie postihnutého územia,
16. ochranu postihnutých osôb a nasadených síl a prostriedkov pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a následkami mimoriadnej udalosti,
17. odsun nezranených osôb z postihnutého územia,
18. núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie osôb, ktoré sú následkom mimoriadnej udalosti bez základných životných potrieb,
19. poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým a ohrozeným zvieratám a vykonanie veterinárnej očisty,
20. odpojenie poškodených rozvodných sietí a zariadení ohrozujúcich postihnuté osoby, nasadené sily a

prostriedky a majetok,

21. pozorovanie postihnutého územia a kontrolné merania,

22. spevňovanie alebo strhávanie poškodených stavieb, budov a konštrukcií ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,

23. uvoľňovanie zahataných vodných tokov,

24. uvoľňovanie určených cestných komunikácií a železničných tratí, vytvorenie priechodov a prejazdov potrebných na vykonávanie záchranných prác a odsun postihnutých osôb,

25. čerpanie a vypúšťanie vody zo zaplavených častí budov a územia, kde sa vykonávajú záchranné práce,

26. zachytávanie ropných produktov na vodných tokoch a plochách,

27. identifikáciu, odsun a pochovávanie usmrtených osôb,

28. uskladňovanie, odsun a likvidáciu kontaminovaného materiálu a ekologickú asanáciu zvyškov nebezpečných látok,

29. psychologickú pomoc a duchovnú pomoc.

E/ Podrobnosti o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom Ochrany

Ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva je možné získať na adrese:

Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom
odbor krízového riadenia
Hviezdoslavova 36,
915 41 Nové Mesto nad Váhom

Tel.: +421327745170 (171, 172)

Mobil: +421905780860

E-mail: okr.nm@minv.sk

F/ Odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností

Vyššie zverejnené informácie sú v súlade so zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a nevzťahujú sa na žiadne obmedzenia vyplývajúce zo zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.